Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-71) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc : PHẠM VIỆT-TUYỀN

Quản chủ : KIỀU VĂN-LÂN — Tổng Thư ký tòa soạn : LÊ VĂN-HIỀN

Tòa soạn : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 455 — Điện thoại tự động 20.001

Năm thứ Mười. — Số 1.819 Chủ Nhật 7-4-63 (14 th. 3 âl) Quý Mão. Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Thử đặt lại vấn đề trừng phạt hối lộ và thâm lạm công quỹ
- Hội nghị việt trợ Thái Lan, Trung Hoa Q.G. và một số quốc gia khác
- Tướng Pak chung Hi sắp nhượng bộ phe đối lập
- Không quận theo đoàn công tác vũ trang chính trị.- Tại sao Bắc Việt cần cho Đại Hàn? - Ai Lao trong giai đoạn mới.- Thơ và Thi Nhân (...)

Cộng Việt cho Nam bị mất 3 vùng vì hiếu giết Mã Lai

(NYTIMES 5-4. — Tương việc giết hại viên chức và đồn binh Mã Lai, cộng Việt Nam đã mất 3 vùng ở Nam Việt. — Vì vậy Thành đã đưa ra Ủy Ban Quốc tế Đình chiến Đông Dương hai vấn 2-6 và 5-7.

Như thế là đã chấm dứt những vấn đề chính chiến của hai đảo thế Vương giải nhẹ.

Đông Đức đề nghị

(REUTER) 5-4. — Hôm nay, Đông Đức đề nghị kí với Tây Đức một thỏa ước thiện chí, như là một sự đồng góp cho cuộc thi binh.

Theo đề nghị này, Đông Đức và Tây Đức sẽ cam kết lòng trong không đồng vì lực bắt cứ đuổi binh thức nào để đặt lại nền đã hoặc sửa đổi biên giới đối biên, không thí nghiệm, chế tạo và thâu nạp vũ khí nguyên tử.

Đối bên phải ngưng cuộc thi đua vũ trang và cam kết không tăng gia chi phí quân sự.

Một chế độ rên ở Xiêng Khoảng

Pathet Lào và quân Việt Cộng bắt đầu tấn công lực lượng Trung lập của Khong Le

● 4 nơi Bản Ban, Khang Khay, Pong Savane, Xiêng Khouang cùng bị đánh.— 1 tiểu đoàn Việt Cộng đánh 2 đại đội trung lập Lào.

Những trận giao phong tái diễn mạnh

(REUTER) 5-4. — Hôm nay, ở Đông Chum có thêm những cuộc giao phong giữa một bên là các lực lượng trung lập với một bên là trung lập là phái và Pathet Lào.

Nguồn tin chính phủ Ai Lao cho biết rằng phe trung lập của tướng Khong Le, trung lập là phái và thân cộng Pathet Lào đã bắn bách kích ... Ban Ban, Khang Khay, Pong Savane và Xieng Khouang cùng bốn 30 tháng 3a, hai đại đội trung lập có hai chiến xa yếm hộ, đã bị một tiểu đoàn Việt cộng ở khoảng giữa Pong Savane và Khang Khay và đã bị địch đẩy ấp. Phe trung lập thiệt hại chiến xa và hai cam nhông nhà binh.

«Hôm 31-3, những cuộc giao phong giữa các lực lượng trung lập Pathet Lào bắt đầu tại nhiều nơi nhất là ở BanBan Khang Khay, Trung Hanbin và Xiêng Khouang. Tin nhận được cho biết rằng tổng hành dinh Pathet Lào trước kia đặt tại KhangKhay đã được di chuyển qua Ban Lieb.ở cách xa ba cây số ... Ban Ban.

«Hôm 1-4, phe trung lập qu ty được mọi lực lượng trang vũng đề tự vệ, nhưng Pathet Lào vẫn tiếp tục tấn công. Phi cơ của đôi bên không thể đáp xuống được Tung Hai Hin.

Souphanouvong đòi...

(REUTER) 5-4. — Theo tin của đài phát thanh Pathet Lào nghe được tại Hương cảng Hoàng thân Souphanouvong, phó thủ tướng ta phái trong chánh phủ Liên hiệp Ai Lao nói rằng cần phải trung lập hóa thủ đô Vien tượng vì vụ âm sát ngoại trưởng Quinim Pholsena.

Với tư cách lãnh tụ đảng thân cộng Neo Lao Hakxat, ông đề nghị rằng trách vụ bảo đảm an ninh tại thủ đô phaigiao cho một lực lượng cảnh binh hỗn hợp gồm các phần tử của 3 phe hiện diện ở Ai Lao.

Lập Ủy ban điều tra

(REUTER)5-4. Chánh phủ Ai Lao quyết định thành lập một ủy hội đặc biệt gồm 6 nhân viên để điều tra vụ ám sát ngoại trưởng Ailao Quinim Pholsena hôm thứ tư vừa qua.

Ủy hội này gồm hai thẩm phán quan và hai nhân viên thuộc mỗi phe hữu phái và tả trung lập.

Tại hội ngoại trường Quinim Pholsena quốc tại tư dinh. Chung quanh quan tài có nhiều vòng hoa của các quốc gia trung lập và cộng sản gửi đến điếu.

Nguồn tin tòa đại sứ Mỹ cho biết rằng tòa đại sứ Mỹ đã gửi đến một bó hoa, nhưng bó hoa này không được trưng ra.

Trước đó, có người hỏi hoàng thân Souvanna rằng ai sẽ thay thế cố ngoại trưởng, hoàng thân trả lời : « Chúng tôi không thể để cập vấn đề thay thế trong khi thi hài ngoại trưởng Quinim Pholsena còn quốc tại nhà ».

Tướng PAK CHUNG HI nhượng bộ :

Ông Huh Chung tuyên bố : « Tướng Pak sắp bỏ kế hoạch triển hạn chánh quyền quân nhân 4 năm ».

Tướng Pak Chung Hi nhượng bộ ?

HÀNTHÀNH (UPI)5.4. — Cựu thủ tướng Huh Chung hôm nay cho hay cuộc vận chấp quyền hành giữa phe quân nhân và phe các chính trị gia dân sự đối lập sắp tiến tới một cuộc hòa giải.

Ông cho biết tổng thống Pak Chung Hi sẽ hoãn lại kế hoạch mở cuộc trưng cầu dân ý về việc triển hạn chính phủ quân nhân thêm 4 năm nữa. Ông cho rằng sẽ có một tân hội nghị tối cao mở ra trong vài hôm tới giữa tướng Pak Chung Hi, cựu tổng thống Posun Yun và ông.

Thái Lan, Trung Hoa Q.G. và Phi luật Tân hết hưởng viện trợ Mỹ

(AFP) 5.4.— Ngoại trường Mỹ Dean Rusk loan báo tại nghị viện Mỹ rằng ít nữa có 7 quốc gia sắp có thể hết cần viện trợ Mỹ.

Tại Ủy hội ngoại giao của viện dân biểu, ông Rusk nói rằng 7 quốc gia nay (Hy lạp, Liban, Do Thái, Thái-Lan Đài-Loan, Colombie và Phi luật Tân) cùng mọi số các quốc gia khác sắp đến gần, đoạn tự trong cuộc phát triển tinh tế. (Mục tin trước đây lại cho hay Thái Lan «cay cú» vì mất viện trợ).

Ngoại trường Mỹ khai mạc chiến dịch (có vẻ khẩn) vận động cho quốc hội biểu quyết 4.435.000.000 đô la cho chương trình ngoại viện mà chính phủ Kennedy đề nghị cho tài khóa 1963-64.

Hai chính phủ Mỹ Nga lập hệ thống liên lạc trực tiếp

(REUTER) 5-4 — Hôm nay, tại hội nghị tài binh ở Genève Nga tuyên bố sẵn sàng chấp thuận một đường điện thoại hoặc viễn kỹ trực tiếp giữa các chính phủ. Đó là biện pháp do Mỹ đề nghị để giảm bớt hiểm họa chiến tranh.

Sự thiết lập một đường viễn thông trực tiếp giữa điện Cẩm Linh và Bạch Cung (hay Ngũ giác đài) là một trong những biện pháp mà Mỹ trù liệu áp dụng trước khi điều tiên tài binh bắt đầu.

Ô. Charles Stelle trưởng phái đoàn Mỹ, tuyên bố rằng đó là một sự tiến bộ quan trọng.

Bệnh dịch hạch ở Đô thành

● Tại Đô thành chưa có ai chết vì bệnh hạch. Có 4 trường hợp nghi ngờ thì đã chữa khỏi. Trường hợp ở Bokao chưa thấy có triệu chứng là bệnh hạch.

TRỰC NGÔN thuật.

SAIGON.— Vì đồng bào ở Đô thành trong 2 năm lê sợ nên sau vì rất bên trường hợp bệnh dịch hạch xảy ra tại các đường Minh Mạng, Lý Thái Tổ, Nguyễn Tài Học (thôi chợ Cầu Muối) ở Bakeo, sáu chiều hôm 5-4, bác sỹ Phan Quế, Trưởng Bác Tuyg Uông phòng ngừa bệnh hạch đã tuyên bố một cuộc bội bảo tại Bộ Y. Tế để giải thích và nói rõ về các biện pháp phòng ngừa.

Cuộc họp bắt đầu lúc 16giờ 0. Thoạt tiên bác sỹ Quế nói về chuyện Pestis mà Bộ Y. Tế vẫn đang tìm hiểu nguyên nhân và tiến hành và trường hợp nghi ngờ chưa thấy bệnh. Tiếng

(Xem tiếp 2 trang 6)

THÊM 11 NGƯỜI

có triệu chứng bị bệnh hạch được chở vào nhà thương Chợ quán điều trị

ĐÔ THÀNH — Ngày 5-4. Người ta chở 11 người có triệu chứng bịnh dịch hạch vào nhà thương Chợ Quán là Nguyễn thị Hàn 10 tuổi, nhà số đường Đồng Nhân, Chi Phái 4 tháng. Thạch Chao nhân viên cảnh sát, Phan quang Dũng 4 tuổi nhà ở đường Trương minh Giảng, Nguyễn văn Chức 12 tuổi ở đường Đương công Tiếng, Vũ đức Long 6 tuổi ở Bình hoà Hà thị Vân 6 tuổi, Đỗ văn công Quyền 6 tuổi ở đường Nguyễn bỉnh Khiêm, Võ thị Hoành 29 tuổi Đường Hồng thập Tự, Nguyễn văn Tư 10 tuổi ở Cầu Muối, Huyền văn Sơn 6 tuổi nhà ở đường Nguyễn cảnh Chân. Tất cả 11 người hiện đang nằm điều trị tại nhà thương Chợ Quán và đều có triệu chứng bịnh hạch.

Hành quân thắng lợi ở quận Hồng Ngự

Theo thông tin viên Việt Tấn Xã tại Kiến Phong, cuộc hành quân tại rừng Lâm Thương (Thường Thới, Thường Phước và Thường Lạc) thuộc quận Hồng Ngự, xã Cam Lành 58 cây số về phía Tây Bắc, do viên trưởng Kiến Phong tổ chức, khởi điểm hồi 6 ngày 3-4 đã kết thúc hôm 13 giờ cùng ngày. Cuộc hành quân có khu trực xe cần. Không quân có phần bình phe tự, đã gây cho địch 8 tên bị hạ hỏa sát tiêu, 7 tên khác bị bắt sống, đã lấy chứ bí nhiều tên khác chết vì bị thương được đồng bọn mang đi. Bên ta hoàn toàn vô sự.

Lực lượng tham dự cuộc hành quân các tích thu được gồm : súng máy 03, súng trung liên 01, súng 55 lựu đạn, 136 đạn lớn, 3 tấn lúa, 1 tấn gạo, tất nhiều đạn được và quân trang, cùng nhiều thứ khác. Quân ta tổn thương nhẹ 1 trung tâm huấn luyện có 80 cán trại. (VTX)

2 cuộc chạm súng nhỏ, 3 VC bị giết

Dân vệ quận Hoài Nhơn (Bình Định) vừa thu hồi được của địch 1 súng cối 81 mm, 1 súng máy, 1 súng trung liên, 1 súng cối 60 mm, 1 máy truyền tin, 1 máy phát tin, 1 máy thu tin, 1 máy thu phát tin, 1 máy thu phát tin, 1 máy thu phát

NHỮNG LẦN ĐẾN SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN HOẠT

NHO LÂM NGOẠI SỬ 359

— Tiểu đệ họ Khuông tự là Siêu Nhân, tệ xứ ở huyện Lạc Thành tiểu đệ cũng có việc phải lên tỉnh mà không giáp thuyền.

Ông khách bọ Cảnh nói :

— Như thế chẳng tốt. Sáng mai hai ta cùng đi một chuyến đò.

Nói xong, ông khách quay lưng. Sáng sớm hôm sau hai người thuê hai chiếc đò lớn khách bọ Cảnh lại lôi quyển sách tối qua ra đọc. Khuông Siêu Nhân thoạt đầu không muốn hỏi chi liếc mắt thấy tên là sách gì. Thì thấy tiên sách có vẻ loè loẹt tháng chắc tháng đó tất là sách thuộc loại thơ, từ gì đó thôi. Mải đến gần trưa sau bữa cơm lại thấy ông khách vừa ăn buông đũa buông bát lại lấy quyển sách ra nghiền mặt lúc lâu rồi mới nhỏ dến việc uống trà.

Khuông Siêu Nhân nói :

— Đêm hôm qua khách, tối qua cụ có nói là cụ có cửa hàng ở trên tỉnh, chẳng hay quý hiệu bán gì ?

Ông khách bọ Cảnh đáp :

— Cửa hiệu tôi làm khăn, mũ.

Khuông Siêu Nhân lại hỏi :

— Cụ đi mở cửa hàng bán khăn, mũ thì còn đọc sách này làm gì ?

Ông khách bọ Cảnh cười mà rằng :

— Thế thì có lẽ ông cho rằng chỉ có những người đội mũ tế thì như ông mới được đọc sách thôi sao ? Ở thành Hàng Châu có biết bao nhiêu bậc danh sĩ mà họ có thêm đêm xin gì đến thăm vấn bắt cả đâu. Chẳng nói dấu gì Khuông tiên sinh, biệt hiệu của nhẽ đệ chính là Cảnh Lan Giang, khắp nơi trong một cuốn thi tuyển ta ra đến có thơ của tiên đệ, mà như thế đã hơn hai mươi năm nay rồi. Phàm những văn nhân thi sĩ tiếng tăm ai đã đặt chân tới Hàng Châu cũng đều tìm đến bọn tôi để ngưỡng mộ.

360 NHO LÂM NGOẠI SỬ

Liền đó, ngay trong khoang thuyền, ông ta mở tráp lấy ra một tập gồm mười mấy cuốn sách vuông (1) đưa ra cho Khuông Siêu Nhân và nói :

— Đây là những sáng tác kém cỏi của kẻ hèn này, xin dưa ra để thỉnh giáo tiên sinh.

Đến lúc này Khuông Siêu Nhân mới thấy là khi nãy mình lỡ lời trong lúng túng bỗ thẹn. Tiếp lấy tập thơ đọc, tuy không hiểu gì nhưng chàng cũng giả vờ chăm chú đọc cho hết rồi khen bừa đi một hồi. Cảnh Lan Giang lại hỏi :

— Chẳng hay vị học đài nào đã đứng chủ khảo trong kỳ tiên sinh thi đỗ Tú Tài ?

Khuông Siêu Nhân đáp :

— Chính là quan tên sư mới vừa nhậm chức.

Cảnh Lan Giang nói :

— Quan học đài mới này chính là bạn đồng niên với cụ. Hồi họ Lỗ ở Hồ Châu đấy. Lỗ lão tiên sinh là bạn thơ với tiểu đệ. Cách nhớ trong cuộc họp mặt làng thơ năm xưa, bọn tôi làm thơ lối liên cú (2) có Dương Chấp Trung tiên sinh, có Quyền Vật Dụng tiên sinh, có công tôn họ Cử tên Tiên Phủ là châu đích tôn Cử thái thú ở Gia Hưng, lại có cả hai vị công tử con quan tể tướng họ Lâu là ông Cử Ba và ông Ẩm Tư, tất cả đều là bạn vong niên của tiểu đệ trong việc văn thơ chớ nghĩa.

Đáng tiếc là cho một vị tên là Ngực Bố Y tiên sinh, đệ mới chỉ được biết trong tinh thần (3) thôi chứ chưa được gặp mặt.

Khuông Siêu Nhân thấy ông khách nói ra rên những người ấy mà không thấy một tên nào mình quen biết nên hỏi :

— Ở hiệu sách Văn Hiên Lâu trong thành Hàng Châu có Mã Nhị tiên sinh tên huý là Tịnh vẫn thường soạn tuyển tập, chẳng hay tiên sinh có đi lại chơi với ông ta không ?

NHO LÂM NGOẠI SỬ 361

Cảnh Lan Giang nói :

— À, đấy là một ông bạn chuyên về môn văn xa thời, tuy tiểu đệ có biết nhưng không chơi bời với ông ta. Chẳng nói dấu gì tiên sinh, trong thi đàn danh tiếng của chúng tôi ở Hàng Châu thường chấp nhận cái phải thời văn như họ mà trái lại chỉ gồm toàn những người đồng điệu. Mai đây lên đến tỉnh tiểu đệ sẽ giới tiên sinh đến gặp mặt những thi hữu của tiểu đệ.

Khuông Siêu Nhân nghe thấy thế trong lòng không khỏi kinh hãi. Chẳng bao lâu thuyền đã một mạch đến cửa sông Đoạn Hồ thì quả nhân bèn đã cho hành khách dọn hành lý lên bờ. Cảnh Lan Giang đứng ở mũi thuyền nhìn lên bờ thấy có một cỗ kiệu đang dừng lại nghỉ ngay cạnh bến sông, từ trong kiệu một người bước ra đầu đội khăn vuông, mình mặc áo gấm lem thêu hoa bạc một tay cầm chiếc quạt giấy trắng có đề thơ trên cán quạt lại cho treo lủng lẳng một hộp ấn vuông bằng ngà (4) theo sau là một người đeo trên lưng một tráp đựng các vị thuốc.

Ông mặc áo lạm vừa xuống kiệu đang định tiến vào một nhà nhỏ gần đấy thì Cảnh Lan Giang gọi rối rít :

— Này bác Triệu ! Xa cách nhau lâu lắm rồi bây giờ định chạy đi đâu thế ?

Cái ông họ Triệu ấy quay đầu nhìn thấy Cảnh tiên sinh thì thất lên :

— Ái chà chà ! Thì ra chính là « *chá mày* » (5). Đến đây từ bao giờ ? Cảnh Lan Giang đáp :

(*Còn tiếp*)

(1) Nguyên văn «đầu phương thư» là những bài thơ, bức vẽ trên giấy vuông nhỏ là một thược (xem khoảng hai giang tay).
(2) Nguyên văn « liên cú đích thi hội » tức là họp nhau lại làm thơ nối người câu.
(3) Nguyên văn « chỉ thị thân giao bất tăng hội diện » nghĩa là chỉ biết tiếng nhau chứ chưa gặp mặt.
(4) Trung nhà đã thư : ấn, con dấu riêng của mỗi người để đóng vào sách hoặc thư tịch.
(5) Nguyên văn « lão đệ » có nghĩa là « thằng ông già ».

TRỊ MỘT CÁCH MAU LẸ
những bịnh
• CẢM
• NHỨC ĐẦU
• CẢM MẠO
• NÓNG LẠNH
tuần tuần nhớ dùng
Cortal
MAU LẸ • CÔNG HIỆU • CHẮC CHẮN
Cortal

Trả lời Y-Học thường thức

— Câu Lâm Nam Quảng Ngãi. Rọi kiếng không rõ : chăng chụp phải nói nguyên « Hiển Chargée » là cần phải nói vắn cuống phổi, không được trộn chu tánh vì như thế hình thường nghĩa là có thể bị lao. Nên chụp lại phổi có lớn cho rõ ràng.

Bạn trong xóm cho hay là cự chôn lấy vì chuốc của đang phải có con B5 mới mua được. Người ta năm năm nghiêm, ăn ngủ như đã nói rồi. Nếu hàng Chín A Lưu Cơ đã, Thiên nay mua thì chắc tốt, bệnh lao có thể trừ khỏi nếu theo đúng phương pháp. Chúc cậu mau lành ngoài để theo chiến ý muốn.

— Một nữ sinh trường Trung Học Lê văn Duyệt. — Nên dùng « Pommade achie lée » mà thoa lên các mụn cóc (mụn cơm). Nếu nhiều thì nên dùng phương pháp « Autosang » mà tự nghiệm lấy nên ở cánh tay độ 3cc rồi chích vào bắp thịt mông. Nên làm trong 20 ngày liền, sẽ hết.

— Cô Ng.-văn Tiến, ở Thủ Đức. 1) Cao huyết áp nặng trên 55kí đối với nam nhi. Dùng dầu cá và thuốc cả chất vô như « Tricalcium » tất tốt nhưng ăn ngũ đầu bổ dầy đủ lại càng tốt. Nếu muốn lên cân, dùng nhiều chất béo (dầu, mỡ, bơ) các món ngọt dường hoặc bột.

Tập thể dục như cử ta cũng làm cho nó mang bắt thích. 2) và 3) Nên dùng « Bretore Suri nal » mỗi ngày 2 ống với chút nước đường vào 2 bữa cơm. Chưa đủ sức, lại chỏ vội lập gia đình.

Cậu Nguyễn Tân, học sinh Gia Định — Cô là là thiếu máu. Nên ăn đậu, trứng, thịt tái bay thứ nướng, gan và cật heo hoặc bò, đi đu giò, ở chỗ thoáng khí nhiều sáng.

Dùng các thuốc : sirop d'hémoglobine, cacodylate de fer, mutaid defer, B12 v.v...

Nên tập thể dục như nhẩy bò bập, đi bộ v.v... Đừng chúc khuya, đừng làm việc quá sức.

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI
Khi có thai mà cần bạch đái hoặc đau trầng dự dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng khó khăn, đường tiểu ngắn dắt, nên uống BÁ ĐÀ AN THAI số 43, VÕ VĂN VÂN do Võ văn Thêm kê chế (Tiệm thuốc Bắc sản (cùng có bán).
K. Nuôi 133 BYT/QDDP 24-7-62

PHONG NGỨA.
GHẺ CHỐC, LỞ LÓI, GÃI TỚI ĐÂU ĂN LAN TỚI ĐÓ.
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết, dầu có hết chỗ nầy cũng lở lại chỗ kia
Nên uống GIẢI PHONG SÁT-BỘC-HOÀN ÔNG TIÊN
30 NĂM DANH TIẾNG

Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt SAIGON 228, Lê thánh Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phú Lâm — CHOLON
K.N.B.Y.T. số 316-21-5-62

Đàn NGANG Cung

Báo cười

Tôi ước ông ra số báo cười
Để ta xào xáo nhộn bao người.
Ngang Cung khó hợp tình chòa rượu.
Thư Tín (1) ta suông hồng thứ vui.
Thôi buổi loạn ly chê chán chuyện,
Nghĩa tình mỏi mép đảo điên đời.
Đề tài phong phú, nghèo phương tiện.
Tho cụt lêng ngang có bảy lời...

VIỆT-HY.

1) Thư Tín : mực Hồ thư Đ.N.C. mất tuần.

Ghen lý tưởng

Cự bào rằng khi ghen
Thì chẳng khác gì điên
Mất nhung như vợt lửa
Xám ngoắt da ở phiên

Chân bước dất rung rinh
Bon ghế đổ lộn kềnh
Bát đĩa bay vun vụt
Lối xóm đều hoảng kinh.

Nhưng chủ nhật vừa rồi
Ở đơn vị chúng tôi
Có « dự » ghen lý tưởng
Như nước lạnh lúng trôi.

Một Bà đến thăm chồng (?)
Nắng nôi mà ửng hồng
Tay ôm gói quà nặng
Vú sữa, cam, táo, bòng :

« Thưa tôi ở Biên Hoà
« Đến xin gặp anh ba...
« Anh » hẹn hôm nay đón
« Hi hi, đường dất xa

« Dạ thưa «ảnh» đi rồi
« Lúc gà gáy đổ hồi
« Xin mời qua phòng đợi
« Hôm nay Bà gặp xui

Bên ngoài nắng trang trang
Vạn vật như mạ vàng
Bà khách run lập cập
Một xíu buồn hoang mang...

Rồi Bà xin phép về
Bước chân đi nặng nề
« Thế là Ái tình Sô
« Thêm một mực nhiều khê »

Đi chưa được mấy hồi
Bà khách của chúng tôi
Vội vàng quay trở lại
Cùng nét mặt vui vui :

— « Xin biếu gói quà này
« Các ông trực hôm nay
« Xơi tạm... cho mát ruột
« Làm ơn cho «ảnh» hay

Vậy quới vị Ngang Cung
Bảo nên ăn hay không ?
Còn « dự » ghen lý tưởng
Xin giữ kỹ trong lòng

THẾ-QUYỀN

(Xem tiếp trang 4)

THUỐC MỚI TRỊ BỊNH ĐAU GAN
EUCHOL
BỊNH ĐAU GAN YẾU GAN, TÁO BÓN NÓI MÊ BAY MỤN NGỨA ỐM MẶT THẬN, BONG BÓNG
ĐẶC-QUYỀN BÀO CHẾ CỦA LABORATOIRES SANSON PARIS
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY
KN 52 BYT — 31-7-62

CHUYỆN LẠ THẾ GIỚI

Nạn thanh niên dưỡng ở Nga sô bành trướng một cách đáng sợ

MẠC TƯ KHOA (UPI) Trong thuyết khẩu phong trào chống nạn dưỡng bảo chỉ Nga sô cho biết có tới nhiều ngàn thanh niên trong tội sa tuyơn và bầu biếp mà thủ phạm bầu bầ là thanh niên Nga dưới 20t.

Mới đây, báo chí Nga cho biết một nhóm du đãng ở Mạc Tư Khoa, do một thiếu nữ 14 tuổi cầm đầu, đã bắt bớ để đem các bà các ở qua đường, cướp vì tiền, đồng hồ, tiền bạc và có khi cướp gượi cả đầy dép của bọ ở các ngõ đường vắng. Đa số các thanh niên trong nhóm du đãng này từ 13 đến 18 tuổi.

Nhựt báo Komsomolskaya Pravda, hôm thứ ba loan tin những thanh niên dưới 20 tuổi tại thành phố Muscov lười nhác, rượu chè say sưa và khinh đã luật pháp. Báo này cho biết thêm 3 anh viên Nga ở Mạc Tư Khoa đã bắt các một thiếu nữ và lần lượt hãm hiếp.

Nhân chức trách đã trừng phạt nặng những người phạm tội nầy, 2 người bị kết án 15 năm tù và một người trên 10 năm.

Khi loan những tin nầy, các báo chí có ý muốn cho các bậc phụ huynh học sinh các vị chú hay các nhà trường, cảnh sát và ngay cả dân thanh niên nên chú ý. Họ mở một phong trào có ba mục tiêu.

a) Nhằm giải quyết nạn du đãng bằng cách tăng trị những thanh niên phạm tội.

b) Trực tiếp làm cho các bậc cha mẹ, thầy dạy và Liên đoàn thanh niên Cộng sản ngăn chặn thanh niên khỏi trở thành du đãng.

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?

Nói Trí hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lầu mủ đau nhức, hậu môn có mụt vẻ sưng, chảy nước vàng, lâu ngày sanh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRĨ LẬU HOÀN số 57 VÕ VĂN VÂN giá 25 đồng, uống đặng nhiều ngày, do Võ văn Thêm kê chế.
K.N. số 159 BYT/QCDP 24-7-62

Chuyên chữa các bệnh trẻ con
Nhà thuốc :
THANH-XA
Trước ở Hàng Thiếc Hanoi ngoài 30 năm Hành nghề, được nhiều thầy chú tin nhiệm.
Nay ở: 26, Ngô tùng Châu Saigon Cửa trên 2 con voi
KN số 321 21-8-62

ANH VĂN
G.S. Ng. Ngọc Linh
tại trường Lê-Quý-Đôn 216 Phan-đình-Phùng
KHÓA HÈ 2 tháng Hôm Nay Mở :
SÁNG: 6g — 10g mỗi ngày
Direct method I-II-III-IV-V
Các lớp Chiều và Tối như thường lệ
KN 58 GD/TT/KD ngày 13-3-63

SỞI ĐẬU
(Ban Trải)
Đến nơi chuyên môn điều trị
sẽ được mau lành
Nhà thuốc THANH-XA
Chuyên chữa bệnh trẻ con, trước ở Hàng Thiếc Hanoi, ngoài 30 năm danh tiếng, nay ở 26 Ngô tùng Châu Saigon. Cửa trên 2 con voi. Bạn trẻ mua mọc uống thuốc số 34. Gốc bệnh cần lại, hay sinh chung nay tại khác uống thuốc số 35.
Đại lý :
Nha-trang : 5 Nguyễn Hoàng.
Huế : 18 Mai thúc Loan.
Dalat : 3 Duy Tân.
Danang : 7 Hùng Vương và 41 Khải Định.
Phanthiết: 119 Lý thường Kiệt
Quinhon : 41, 47 Võ Tánh
K.N. số 322 21-8-62.

TRUYỆN TRÀO PHÚNG NGOẠI QUỐC

NÀNG ĐÃ BỎ ĐI...

của A. TCHEKOV

(Tchekov, một nhà văn Nga, kể lại một câu chuyện ở Nga...)

Họ vừa ăn xong. Với cái dạ dầy no đầy, bụng cảm thấy đ ợc bành phóc rồi nên Miệng họ đã bắt ngáp nhiều lần, mắt họ đã lim dim. Người chồng đã vừa dốt xong điếu xì gà, anh vươn vai và đựa mình tựa ghế nệm Người vợ ngồi ở mép đầu ghế, bắt đầu thủ thỉ... thật là một cảnh vợ chồng sung sướng.

Người chồng vừa ngáp vừa nói :

— Em có chuyện chi kể lại cho anh nghe !

— Em biết nói chuyện chi bây giờ ! À, có lẽ anh biết rồi chuyện nầy, chuyện cô Sô Phi đó mà ! Cô ta vừa thành hôn với một gã, em quên mất tên rồi... à, em nhớ rồi, đó là Văn Tranh. Số Phi, lấy gã làm chồng thật là cả một chuyện nhục nhã, xấu hổ !

— Ủa ! Sao lại xấu hổ ?

— Thì thằng Văn Tranh là một gã mất dạy, vô giáo dục. Nó thuộc bọn mà quý, không biết luân thường đạo lý là gì. Trước kia nó làm quên gia cho ông chủ đồn điền, ăn cắp nhích chất tủi rồi xin vào công ty, được ít lâu rồi lại ăn cắp. Nó chiếm đoạt cả tài sản của chị nó nữa. Tóm lại, là thằng ăn cắp, mà đứa không ra gì. Anh nghĩ coi lấy thằng chồng như thế thì hỏng sao nổi ? Mà Sô Phi lại đẹp chứ phải xấu xa gì cho cam ! Khốn khổ, dời đã chết hết đàn ông đâu mà đâm đầu đi lấy 1 thằng như thế ? Nếu là em thì không bao giờ em chịu lấy hạng người đó làm chồng, dù là miễn phó em cũng không thèm. Mà dù có lỡ lấy phải thứ đồ thì em cũng tìm cách mà ly dị, chứ không thể chịu được mối khi nghĩ rằng mình có thằng chồng vô giáo dục.

Nàng bỗng đứng bật dậy như một cái lò xo, và đi đi lại lại trong phòng coi bộ tức giận lắm. Mặt nàng lạnh lanh, mày ngài dựng ngược vì tức giận. Nàng nói lớn :

— Cái thằng Văn Tranh thật không biết đặt vào hạng người nào được.

Còn cái cô SôPhi kia, thật ngu hết sức ngu.

— Cô ấy ngu ! Em tôi gớm quá nhỉ ! Mà em cứ nói đi, vì em biết là không phải em ở trong trường hợp đó mà Nhưng nếu bây giờ, em biết rằng anh cũng chỉ là một thằng không ra gì, thì em sẽ tính sao ?

— À ! nhất định em sẽ bỏ anh ngay, em không chịu ở với anh một phút nào nữa. Em chỉ có thể yêu được người chồng trong sạch mà thôi. Nếu em mà biết anh có từ cách bằng một phần thằng Tranh, là em bỏ anh liền.

— Gớm nhỉ Bà này gớm thế ở, bà cứ nói đi, Bà làm như thế không biết gì ấy. Các bà nói dối, nói láo mà không biết xấu hổ.

— Tôi không có nói dối ai. Nào anh thử tìm xem tôi gian giảo cái gì. Tôi thách anh đấy.

— Ồ ! Em cứ nói dối không thì tự em biết chứ. Em còn là gì anh còn khốn nạn gấp ngàn lần thằng Văn Tranh. Nó sánh với anh sao được. Nó chỉ là một thằng «oát con » thôi, nếu so sánh với anh. Này đây, em hãy mở mắt ra mà coi nhé. Lương tháng của anh bao nhiêu ?

— 18 ngàn đồng.

— Hà hà ? Thế sao ngọc em đổi mua tuần trước, anh trả cho em hết bao nhiêu ? 15 ngàn phải không ? Và hàng đống giầy dép và áo dài của em trong tủ ? Hôm qua em lấy vẻ 10 cái áo dài một lượt. Bao nhiêu ? Có phải gần 10 ngàn không ?

Hôm qua ba em đến lấy 10 ngàn nữa phải không ? Lại còn tiền sốp phơ, tiền thợ vườn, tiền sửa nhà, tiền thuốc, tiền ăn tiền đi nghỉ mát, đi chơi một trăm thứ tiền. Hôm kia em đánh bài thua hết bao nhiêu, năm ngàn mấy phải không.

Người chồng cũng giận dữ, nói một hơi cho vợ nghe. Rồi lại bàn, mở ở kéo, lấy ra hàng năm những giấy tờ, những bằng chứng ở thế, đi vào mặt vợ.

— Đó, bây giờ em đã thấy thằng Văn Tranh chỉ là một thằng ăn cắp không ra gì chưa ? Sao vậy anh, nó chỉ là một thằng ăn cắp vặt thôi mà. Em lại còn làm cái mặt đoạc nữa kia chứ ! Thôi bây giờ, em biết rồi thì em đi đi, đi luôn đi, và xin nhớ em một điều, là không nên bình phẩm những thằng ăn cắp nữa...

Câu chuyện đến đây đã hết, ngoài ra, nếu có bạn sẽ hỏi em nàng có đi hay không, thì tôi xin trả lời :

— Nàng có đi, mà đi ngay. Nhưng chỉ đi sang phòng bên anh.

Theo A. TCHEKOV

TÂM TÌNH HẢI CẦU
BỔ THẬN HOÀN số 2
Trị MỘNG TINH, DI TINH HƯỚT TINH, THANH PHẾ BỔ THẬN, BỔI TINH và BỔ SỨC LỰC.
Có 2 loại : hoàn nặt và viên đường đông giá. Nhà thuốc Đ.C nào cũng có bán.
VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG 210-211 Nguyễn thái Học Saigon
Kiểm nhận BYT số 1 724-7-62

Bán giá đặc biệt :
MÁY ẢNH
o đủ các kiểu
o đủ các cỡ
Từ kiểu nhỏ siêu lớn bằng bao điêm cho Trẻ Em (Giá 175đ.) đến kiểu lớn có 9×12 cm, nhà nghề...
6×9 6×6 24×36
HẠ-LONG
73 đường Pasteur Saigon
(gần Cinéma Casino) Ông Nhơn

GASTROPAN
Sưng
Loét bao tử
Ợ chua
No hơi
Đau quặn
Viêm bao tử
Uống ngay
GASTROPAN
bán tại các nhà thuốc tây
215 BYT 13-9-62

ĐỒNG HỒ HIỆU TECHNOS THỤY-SĨ
MỎNG ĐẸP BỀN
ĐẶC ĐIỂM THỬ THIẾT CÓ DẤU HIỆU TRÊN NÚT DÂY THIẾU
CÓ BÁN KHẮP NƠI
Tổng phát hành HÃNG LẬP-HƯNG
96, LÊ-LỢI SAIGON. TÉL: 20.333
P. lucky

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.819— CHỦ NHẬT 7.4.63 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Chiến sĩ vô danh

Siết cánh môi cho sắc tiếng đoạo
Đem vào sự chân trời tối sao
Ngoài khơi Trái Đất phi thuyền lạ
E dứt đường bay chẳng dám vào

VŨ-HOÀNG-CHƯƠNG
(Nhị Thập Bát Tú)

Thư cho anh

Hãy để chúng tôi theo rõi các vai trò
Vở kịch đang ở hồi gay cấn
Phần sơn không dụ lòng thủ hận
Lửa tin yêu leo lét giữa phong ba
Tiếng thét hồi hung dữ nghiến thịt da
Máu nhầm gót trung vậy toàn sọn đạo.

☆

Khi đam mê chết dưới
Trong con lốc cao trào Đều Tranh
Quê hương ơi, đoi khát màu xanh!
Nhìn lại đi, các anh,
Mẹ già em dại
Con đường anh bước qua đều đã lại
Những chông gai!
Mù mịt tương lai...
Trời hoàng hôn rừng tiếng nắc ban hồn..
Chuông thư không có lòm anh dừng bước?
Vai nặng hành trang, anh nghĩ sao về thua được?
Anh đi trên con đường mòn
Anh vẫy vùng trên sóng nước
Tiếng chim lạc đàn, tiếng dế nỉ non...
Bóng trăng theo anh cầm nin,
Anh ơi, anh còn ác còn tim
Trong đáy tâm linh
Dĩ vãng còn ảnh hình.
Đêng sau anh mái ấm gia đình
Đang mong ngóng anh về đoàn tụ
Em thơ sẽ mang chuyện thần tiên của anh vào giấc ngủ.

Bàn tay anh khai phá hoang vu
Vườn sân vườn khoai lớp kin chông gai.
Phần thưởng đợi anh mối hằng con gái
Anh ơi, anh ơi, bao giờ anh quay lại?

PHÙNG KIM CHÚ

LỜI BÀN CỦA V.H.C.

Bạn Phùng Kim Chú dùng lối thơ «phá thể», đôi khi cũng gây được «ấn tượng». Bạn vẫn còn nặng lòng với lối hiệp vần ở cuối câu tức là không muốn tự cho phép mình đi quá mức. Tuy vậy bài thơ của bạn vẫn có vẻ « tự do» lắm, chứ không «gò bó» chút nào!

Trên đường về Cao Nguyên

Anh trở về giữa buổi đầu xuân
Gió cao nguyên lạnh dần sẻ lông
Về đây, những mái tranh chào đón
Ôi mối tình quê mà sắt son!

Anh đã về đây giữa hoàng hôn
Những đồi núi đã chìm trong sương
Chỉ còn lượn khúc con đường nhựa
Và bước chân anh gõ nhịp buồn.

Anh đã về đây với tội hồn
Với buồn của kẻ mất quê hương
Bước nhỏ trên nẻo đường quê bạn
Đường lạnh khi đêm nhẻ nhẹ buồng.

Và gió rừng thêm buốt lòng ai
Dựng chăn, bếp lửa ấm đêm dài
Dự âm tiếng sáng trong thung lũng
Phảng phất nhau lan khói thuốc trôi.

Ban-mê-thuột, xuân 62

HOÀI HUYỀN XUÂN

LỜI BÀN CỦA VŨ HOÀNG CHƯƠNG

Bạn H.H.X. dùng thể thất ngôn nhưng không theo đúng luật bằng trắc mà vẫn cũng không khác thơ. Vậy mà có nhạc điệu khá thấm thía.

NƯỚC AI LAO TRONG GIAI ĐOẠN MỚI...

TÌNH HÌNH KHẨN TRƯƠNG ĐẾN CỰC ĐỘ, SỰ THÙ HẰN GIỮA PHE TRUNG LẬP VỚI PATHET LÀO TĂNG LÊN RẤT NHIỀU...

Ô. PHOUMA sẽ giữ vững thế trung lập hay sẽ phải ngả hẳn về phe Hữu PHOUMI NOSAVAN?

Mục đích chính gần cho thỏa hiệp Genève về việc Ai Lao, là đem lại một nước Ai Lao thật sự trung lập thống nhất với những nguyên tắc nhất định:

— Ai Lao không theo khối nào, không liên kết với khối nào.

— Tiếp nhận viện trợ của các nước khác và không chịu một điều kiện nào.

— Không để cho một quân đội ngoại quốc nào đóng quân trên đất mình hoặc mượn đất mình để đánh một nước thứ ba.

Trong cái thế tay ba (phe Hữu Phoumi Nosavan, phe Trung lập Souvanna Phouma và phe Tà Souphanouvong) 2 phe Tả, Hữu vốn kình chống nhau hẳn, nên phe Trung lập trở nên quan trọng, ở địa vị cầm trịch, nghĩa là ý kiến nào là ý kiến ấy thắng (vì có đa số phiếu); và hi vọng sẽ giữ mà giữ được cân cân trung lập.

Để thực hiện chính sách trung lập, tháng nhất, các Hội đồng gồm đại diện 3 phe đã được thành lập:

— Hội đồng thi hành thỏa hiệp Genève.

— Hội đồng đình chiến.

— Hội đồng thống nhất bành chính.

— Hội đồng thống nhất quân đội.

Nhưng tám tháng qua đi, không có một kết quả nào thực hiện. Các Hội đồng đều bế tắc hoàn toàn. Tuy nhiên, đã có một cuộc đấu tranh về chánh trị diễn ra, một cuộc đấu tranh trong thời kỳ trương đối hòa bình, và Pathet Lào (Cộng sản) đã bị thua và càng thua họ lại càng khoét chặt các hố đồng-cho bắc tắc hẳn. Tình trạng ấy có tất cả giữ vững, nhưng nó cũng có thể gây go nghiêm trọng thêm mãi. Những biến cố chứng tỏ rằng tình hình ấy đương đi mạnh đến mức thời kỳ trầm trọng.

Sự phân chia trong khối Trung Lập

Khối Trung Lập của ông Souvanna Phouma đáng lẽ phải tìm ra một địa vị điều khiển thật sự, nhưng lại bị chia rẽ trầm trọng, và bị lôi kéo giữa ảnh hưởng Tây Phương và Cộng Sản.

Một bên là hoàng thân Phouma và tướng Khong Le, nhất định giữ con đường trung lập thân Tây phương.

Một bên là ngoại trưởng Quinim Pholsena và đại tá Kong (Deuane) chủ trương theo Cộng sản.

Ông Quinim Pholsena, từng được coi là cánh tay mặt của ông Phouma, và được giữ nhiều vụ quan trọng, đã trở nên một con bài C.S.

Hoạt động của ông Quinim

Ông Quinim từng đưa ông Phouma vào con đường thân Cộng trong thời kỳ đành quyền cho phe Trung lập, đã từng vận động được một hiệp ước cho Trung Cộng lấn các tỉnh biên giới Thái Lan.

Là chủ tịch trong Hội đồng thi hành thỏa ước Genève, ông Quinim đã đứng hẳn về phe Pathet Lào, do đấy Uỷ Hội quốc tế đã bị tê liệt trước sau chẳ được đi ngó hai lăng, mà lại phải xin phép trước.

Tất cả các hội nghị khác đã thực hiện sự thống nhất Ai-lao đều bị tắc tắn hẳn. Đồng thời ông Quinim tiến hành một cuộc tranh quyền: ông chống lại lãnh tụ của ông là Souvanna Phouma ông gây chia rẽ và lôi cuốn những người Trung lập về phe Ông.

Tuy ông chỉ thành công được có nửa phần trong việc gây chia rẽ ấy ông cũng trở nên một nỗi nguy hiểm: ông có thể truất được hoàng thân Phouma. Ông hy vọng có thể giành chức thủ tướng...

Thời kỳ gay go

Pathet Lào và phe Trung

(Xem tiếp trang 4)

Một nhà báo Mỹ hoan hô cái chết của ông Quinim Pholsena

LTS.— Đây là nguyên văn bài báo của ông Ray Herdon, thông tin viên hãng UPI. Bài đề bộc lộ nhiều nét đặc biệt quanh cái chết của ông ngoại trưởng Ai Lao Quinim Pholsena.

Vụ Ngoại trưởng Lào Quinim Pholsena bị ám sát hơn thự hai chắc chắn đã thay đổi cơ cấu tổ nhị của chánh phủ Liên hiệp Ai Lao một cách thuận lợi cho Tây phương.

Đã là một vở nặng choquyền lợi cộng sản, mà phe cộng ở Lào sẽ không đám coi thường.

Mạc dầu ô. Quinim Pholsena mang danh nghĩa trung lập người ta vẫn có thể đoán trước là những quan điểm và những biểu quyết của ông đều ý hệt của bọn cộng sản Pathet Lao.

Ông vẫn tích cực thân cộng và đứng về phía Pathet Lao trong mọi vấn đề quan trọng từ khi ba phe kình địch ở Lào thành lập một chánh phủ liên hiệp, cách hơn 9 tháng nay.

Ô. Quinim đã cực lực tranh quyền lãnh đạo phe trung lập của Hoàng thân Souvanna Phouma, nay ông bị ám sát tức thì cuộc tranh quyền ấy đã hoàn toàn thất bại.

Việc ông mong tranh chức Thủ tướng mà ai nấy đều biết, đã thiếm nhiều nhân vật trung lập khác cũng kích liệt, trong số đó phải kể trước nhất là tướng Kong Le, mới đây đã tố cáo ô. Quinim là bị cộng sản mua chuộc.

Chính vì ông thân cộng mà tướng Khong Le đã coi ông như 1 mối nguy cơ cho nền trung lập của Lào, và đã tuyên bố rằng ông mưu cướp chánh quyền bằng cách gieo mầm chia rẽ trong hàng ngũ trung lập.

Ô. Quinim cũng bị những lãnh tụ trung lập khác thù ghét vì đã chia phe trung lập ra làm nhiều nhóm khác nhau. Những ấm mưu của ông đã tạo ra tình trạng hiện nay, là trong phe trung lập thực ra có tới ba nhóm đối địch.

Thế lực càng ngày càng bành trướng của Ô. Quinim đã khiến Tây phương lo ngại. Ngoài chức vụ quan trọng của ông trong chánh phủ, ô. Quinim cũng đã được bổ nhậm làm chủ tịch ủy ban quốc gia phụ trách thi hành hiệp định Genève.

Chính Uỷ ban tay ba này mà phe Pathet Lào, được lá thăm thừ ba, nghĩa là là thăm quyết định của ô. Quinim ủng hộ, đã có thể đưa ra những điều kiện buộc Uỷ hội Kiểm soát Quốc tế phải tuân theo đề điều tra về vụ binh lực Việt cộng còn lưu lại xứ Lào sau cuộc đình chiến.

Theo quan điểm của Tây phương, những điều kiện ấy, vì bao chế cuộc điều tra đầu tiên về mặt thời gian lẫn không gian, nên đã làm cho cuộc điều tra trở nên vô ích.

Từ lâu, những quan sát viên chánh trị đã tiên cảm rằng ở xứ Lào, sẽ có tới phiên ô. Quinim bị ám sát. Sự tiên cảm nầy càng mạnh thêm sau khi những quân sự lý khai với tướng Khong Le đã công khai rất lính Thủ tướng mà bắn tốt một phi cơ Mỹ chở đã tiếp tế cho quân đội trung lập.

Người ta chưa có thể đoán trước vụ ám sát ô. Quinim sẽ gây những hậu quả tức khắc như thế nào, nhưng điều chắc chắn là phe Pathet Lào sẽ phản ứng kịch liệt đối với việc thủ tiêu một lãnh tụ nhiều thế lực từng hợp tác chặt chẽ với Cộng sản.

Người ta có thể ức đoán:

1 — Nhóm trung lập khuynh tả hay đảng viên cộng Pathet Lào sẽ trả thù bằng cách ám sát một viên nhân trung lập hay hữu phái:

2) Những binh lực trung lập Khong Le và Pathet Lào sẽ tái chiến với nhau ở Đồng Chum, tại đây tình thế căng thẳng trở thành mâu giữa hai cựu đồng minh từ khi xảy ra vụ bắt rốt phi cơ Mỹ hồi tháng 11 năm ngoái và vụ ám sát đại tá Kong Vongsouvanh hồi tháng Hai.

Tranh vui quốc tế

MAO-TRACH-ĐÔNG: Tôi nói thiệt mà! Mình cứ việc tiến mạnh, rồi mình đã cho bọn Tây Phương một cái lò chúng nó bương!

DƯ LUẬN BÁO MỸ

TẠI SAO « DÂN CHỦ » cần cho Đại Hàn?

★ Sau mấy năm ủng hộ chế độ quân nhân ở Đại Hàn, Mỹ nhận thấy chế độ đó còn kéo dài thì chỉ đi đến « thảm bại và hỗn loạn ».

Sau hơn 3 tháng đình công, ở Nữu Ước Thời báo đã ra lại. Đây là bài bình luận đầu tiên của báo đó.

NỮU ƯỚC— Nữu Ước Thời báo mong mỏi chế độ dân chủ tái lập mau lẹ ở Đại Hàn Dân quốc.

Dưới nhan đề trên, bài xã luận ngày 1 tháng 4 của báo đó nhận mạnh rằng « các lực lượng chống đối sự tiếp tục nắm quyền chính của phe quân nhân mỗi ngày một bành trướng mạnh mẽ! Báo đó nhận thấy trước đây chỉ có những nhóm chánh trị cực tả lên tiếng phản kháng, song bây giờ cả tới sinh viên trường Đại học Hàn thành cũng chỉ trích chính phủ quân nhân là « tham nhũng và bất lực », và tố cáo những mưu mô duy trì quyền chính của phe quân nhân là biện pháp vô lý ».

Kiểm điểm lại tình hình, Nữu ước Thời Báo kết luận: «Chính phủ hợp pháp do dân bầu phải được tái lập theo luật lệ mới thân loại trừ các phần tử thối nát và những lạm dụng hiển nhiên xảy ra trước cuộc đảo chánh của quân nhân năm 1961. Tái lập mau lẹ chế độ dân chủ của nhân dân là giải pháp hữu hiệu nhất mặc dầu gặp nhiều khó khăn và khuyết điểm».

Phóng viên Thời Báo ở Hàn Thành — A.M.Rosenthal — cho biết rằng các lãnh tụ chính trị đã bắng lòng thảo luận với phe quân nhân cầm quyền một kế hoạch để giải quyết tạm thời là thiết lập một chính phủ liên hiệp. Theo kỳ giả đó thì trong cuộc tranh giành quyền chính chưa bên nào cam kết gì hết, nhưng sự thỏa thuận trên là bước đầu để mở ra một lối thoát cho 4 phe quân nhân và dân sự đang lâm vào ngõ bí, làm cho xứ nầy suốt hai tuần nay ở trong tình trạng khủng hoảng ».

Ông Rosenthal lưu ý dư luận rằng lúc nầy chưa sớm quá, chưa có thể đoán trước là các mối bất hòa chính trị sẽ [illegible] chưa có thể đoán trước là các mối bất hòa chính trị sẽ [illegible] của quân đội hoặc các [illegible] biểu tình người đường phố ».

Phóng viên Thời Báo tiếp: « Hàn Thành đang lo đợi được thỏa hiệp một vài trường tế để nắm nóng khi nghĩ tới việc phải trao quyền lại cho phe dân sự và « ngăn cho sự phân bộ quyền quyền phe nầy mà bộ đã thành một trong hai năm nay. Các trường tế đó có thể sẽ cướp quyền của trường Park và cưỡng bách dân phải theo chế độ quân nhân.»

Tổ trưởng Park đến các lãnh tụ dân sự—những viên viết—mọi người «đều ý thức rõ rật nguy cơ đó, và sợ các cuộc biến tình ở đường phố sẽ nổ bùng không sao kiểm soát nổi. Do đó, cuối cùng, có lẽ là cái bàn thỏa hiệp vẫn nhau.»

Theo kỳ giả Rosenthal, một sự kiện nổi bật trong cuộc thảo luận là sau 2 năm ủng hộ phe quân nhân, Hoa Kỳ nay đã nhận rõ là đối với trường hợp Đại Hàn Dân quốc nếu chế độ quân nhân cần kéo dài thì chỉ đi tới thảm bại và hỗn loạn. Lực lượng quân đội là phe quân nhân dựa vào để nắm quyền 2 năm nay bây giờ đã phân tán về chính trị và đang bị cảnh bè phái sắc sẻ. Giới chính trị dân sự trước đây bị phe quân nhân khinh thị gạt bỏ và trực khích chính trường, bỗng nhiên đám đông lên thách đố chính phủ và đòi chấm dứt chế độ quân nhân.

Vẫn theo ông Rosenthal, sở dĩ phe quân nhân không chu được ủng hộ nhưng thoát trong hoàn cảnh lý tưởng tương tự như bắt nhân nắm quyền là vì họ đã không nới rộng được cần bản hoạt động, và kéo được những phần tử có đầu óc độc lập theo họ. Trái lại, họ toàn cai trị bằng luật lệ và sợ sệt nên ngày nay phải gánh chịu những hậu quả tai hại. (USIS)

XUỐNG QUÂN THEO ĐOÀN CÔNG-TÁC VŨ TRANG CHÍNH TRỊ

LỜI TÒA SOẠN — Bạn H N tác giả bài dưới đây là mật tiếu công chức ở tỉnh nhỏ miền Trung, thuộc một ngành chuyên môn luôn luôn đi sát với dân cày: ngành Nông Tín. Cùng với bạn H N. bạn đọc của Tự Do sẽ đi phỏng vấn việc với đến điện cho quat máy, để mặc bộ đã chiến đi sau, cho những cùng đang cần được lập lại an ninh. Cùng với bạn H V. Sẽ đọc của Tự Do sẽ chia nỗi lo âu, niềm phấn khởi của những người tiếu công chức đang cùng các chiến sĩ ở trang lao mình vào thực tế chiến trường.

Ký sự của H. N.

Hôm 5 tối đang lo công tác phát âm, ngân hàng làm mùa tại Quảng Tam kỳ. Công việc đang tiến hành thì tôi nhận được Sự vụ lệnh của Tỷ cục bổ xung vào Phái đoàn Vũ trang Chính trị tại quận Tiên Phước, Quảng Tín.

Tôi rất sửng sốt trước một công tác quá đột ngột như vậy. Lòng tôi bồng khuấy nửa muốn đi ý muốn mới lớn gan để cố ngăn khác để mình đi được ở lại. Vì nghĩ rằng Tiên phước là một quê miền núi, mặc dầu không phải là quận Thượng sang nằm nép mình theo dãy Trường Sơn đã sô, nổi non hiểm trở: lẽn đã tránh sao khỏi những gian lao. Nhưng lại nghĩ: đã là một Công bộ Quốc gia thì đủ ở nơi nào cũng các nhà có khó khăn cho mình rồng không nên thiết chi sầu lòng. Thân « Nam trai nghĩ đến hai chữ ấy lòng tôi thấy vững chính tôi nhất tự chối khác gì Lai nữa, ý cũng muốn một phen thử thách. Mà đâu chưa đi những tôi cũng đã biết và rằng thấy những khó khăn, gian khổ trong chuyến đi nầy, những công việc tế làm tại Tiên phước.

Mục đích công việc điều tra tình hình nơi mà trước đây mất sẽ nặng đầu bồ thơ. Công sản sẽ những lũ du tôn đường mất của chúng, hoặc bị chúng bắt đi, hoặc chống nơi bị VC chiếm đóng không thông hồi được, những giấy tờ chứng từ về Nông tín bị thất lạc. Đoàn Vũ trang Chính trị có nhiệm vụ cùng Ủy ban tái lập an ninh thôn xã, chỉnh đốn lại hạ tầng cơ sở, giúp Xã trưởng điều lý VC chiêu động và đã được QUỐC CHÍNH, Ủy ban DV. vui thiết giải phóng cho đồng bào.

Hôm đó là ngày 15 Cầm SVL [illegible] thì đến Tuy Hành chánh tỉnh Quảng Tín để tiếp lạc Đoàn đường. Tại đây người ta cho biết phải chuẩn bị hành trang để lên đường, nhất là áo trần trên, hoặc đen. Đến nơi lên tới lại thấy ngại. Từ trước đến nay có đi trận lần nào đâu, lên gì có đó quân trận, đến áo quần đen cũng không sẵn. Hằng ngày vẫn cặp đôi trương, không sang trọng, sơ sơ sạch sẽ; với chức « sơ mi mầu cà phê xin chức quần « ka » rằng hợp với mầu đất. Tuổi mà hôm nay phải có áo quần trận hoặc đen, thật là một điều nan giải. Hơn nữa tôi tự nghĩ mình đâu phải là chiến sĩ.

Tuy vậy, chưa đầy 1 tiếng đồng hồ sau tôi đã tạo được chiếc áo trận, để một phần nào có thể gọi là một chiến sĩ, một chiến sĩ không tay súng.

Cùng một lượt với tôi những bạn khác cùng đang tức trực đã đợi lên đường. Những người nầy thuộc các ty sở trong tỉnh. Có lẽ những anh em sắp cùng cùng một ý nghĩ như tôi một tâm trạng của người sắp thực hiện một sứ mạng khó khăn. Nghĩa là nghĩ đến công việc của mình mai sẽ lần lớn nơi vùng sơn nước đốc thử thách với những gian lao, thì gan cùng sương gió.

Giờ phút đợi chờ thật là ý nhi; sao lòng tôi cảm thấy nao nao. Tôi không nhớ nổi được trang thái ấy. Đây là biểu hiện của sự lo sợ hay mừng vui được đặt cân lên mình đất thân yêu của các nhà cách mạng tiên bối và nơi mà trước đây các mạng đã đổ máu làm xương huyết chống Pháp. (Quê hương của Huỳnh thúc Kháng và Phan Tây bá).

Chúng tôi đợi từ 2g 30 chiều đến 8g 30 tối đoàn xe mới lên đường. Cảm giác đầu tiên của tôi là sự thích thú cộng với sự hiếm mạng. Tôi rất ngạc nhiên vì sao lại đi vào lúc đêm tối nay (?) Từ Tam Kỳ đến Tiên Phước, đoàn đường nầy nhiều hầm hố và khó khăn; nhất là bị VC phục kích dọc đường. Nhưng đã là chuyện quân sự thì lim sao mà hiểu được.

Lúc đoàn xe nổ máy sắp sửa lên đường thì Đại úy Khánh, Quận Trưởng Quận Tiên phước đến vui vẻ bắt tay chúng tôi và nói: « Quý anh cố gắng thực hiện công tác cho mau chóng, nhân dân Tiên phước, nhất là các xã ta vừa tái chiếm, đang mong đợi Quý anh, riêng tôi, tôi mong mỏi nhưng nơi Đoàn VTCT sẽ đến là đem lại cho nhân dân sự an toàn và ấm áp sang chánh nghĩa và Quý anh sẽ gặp nhiều

LTS — Chúng tôi được hân hạnh đăng cả mấy lời tâm sự của bạn Trung Tín, một lại lá chân thành đã của mà phân tử tiểu sầu...

Thưa ông.

Tôi nhận thấy nhật báo Tự Do trong thời gian gần đây có đăng nhiều bài có tính cách xây dựng cho thanh niên như những cảm nghĩ, những thắc mắc của phơi bày ra với quan chúng những sinh hoạt của thanh niên về phương diện bỏ hũ công như trong phạm vi gia đình học đường. Giới thanh niên anh viên học sinh chúng tôi rất xúc động vì cảm thấy ở tự do mới người bạn tâm tình giúp chúng tôi tự bồi phương có dịp thông cảm nhau, cùng nhau xây dựng và bồi đắp những ưu khuyết điểm?

Hôm nay tôi mạo muội gửi đến ông Chủ nhiệm vài cảm nghĩ của tôi về sinh hoạt của giới thanh niên chúng tôi. Đây chỉ là những cảm nghĩ riêng tư tất nhiên có thể có sự sai sót.

Tôi nghĩ rằng ông Chủ nhiệm chắc cũng đã một thời làm bạn với giấy bút tuổi trẻ. Những ý nghĩ của tôi sẽ thể hiện thành niên hóm nay thật cũng có nhiều điểm mà các bậc đàn anh đã trước của họ đã nghĩ đến.

Nhưng có cái may mắn là chúng tôi được thể hiện ý nghĩ đó, được phương tiện cho phép để làm cho các người chung quanh hiểu chúng tôi hơn.

Niềm tin tưởng và bầu nhiệt huyết của tuổi thanh niên là rất cần để gặp được đất nuôi dưỡng.

Tôi tin thành thực chắc bảo Tự Do tiếp tục con đường phát triển văn hoá dân tộc và giữ cho cơ sở văn hoá được lâu dài.

Kính thư.

Các anh con người phút nữa.

Tiếng vị giám thị đội ngồi vang lên. Tuyến cố tranh thủ lấy chỗ thời gian còn lại. Những ý tưởng dồn dập trong óc chăng. Ngồi bút ha lạ trên một giấy. Nương tay Tuyến run lạ — ngón tay cứng lại. Chữ viết thu nhau ngoằn ngoèo.

Hồi chuông reo vang báo hiệu đã hết giờ. Cán phòng đang yên lặng trên nên ồn ào. Nộp bài xong. Tuyến thu dọn sách bút và ra khỏi phòng thi: Tuyến thở dài nhẹ nhõm. Thế là thoát nợ, chẳng thăm ngồi. Ngoài hành lang lớp học — từng tốp lại họp nhau bàn tán.

— Mệ khảo! thế là trả hết tứ rồi nhé. Năm ngoái vừa ra năm nay lại ra nữa.

Mọi anh bạn vừa phát biểu ý kiến của mình vừa cười như để hỏi trợ và chờ đợi sự tán thưởng của ngồi khác. Tuyến mim cười:

— Toàn làm thế chứ, hết không?

Tuyến vừa nói vai anh bạn cùng lớp vừa hỏi. Người bạn cố nở vụ cười trên khuôn mặt cân đượm hoàng mang và dám chưa vẻ bài thi vừa làm.

— Thế rồi sao?

— À cũng đại khái, bu lăm! Tuyến đáp.

Người kia nằng chối chẳng chịu lên lầm Tuyến chỉ mỉm. Mặt đường như thu hẹp những học bổc khác. Trên cao, xanh trong và không một gợn nắng. Mặc các bạn cùng đang lại tán chuyện thi cử, Tuyến ra vẻ. Chẳng ý nghĩ đâu sao cũng đã xong rồi đó bây giờ có nhớ lại cũng nữa cũng vô phương và chỉ thêm ân hận. Đối với chúng, ngày thi hôm nay là đề cảm dứt chuỗi ngày thông vất vả trước đây.

Cảnh thi cử lần nầy không phải là tiên đầu tiên đối với Tuyến, trái lại nó đã xảy ra vụ mới chu kỳ hầu như đến đều. Tuyến nhớ đến lần nói khôi nhà của một vị giáo sư dạy chúng rằng: « Người đi học là vất vả. Ca lớp đã cười ầm lên. Có vẻ thích thú vì nghe rằng mình cũng có một người nhọc sự đó.

Cứ mỗi năm bắt đầu từ Tết ra Tuyến lại bồi đầu vào sách vở. Thời gian nầy đối với Tuyến cũng như bao bạn học khác qua là lúc để hành nghề của mình một cách chu đáo, tại tâm và hăng say nhất. Tuyến mim cười và nghĩ như vậy.

Trong các chăng hình ảnh mà học tại năm nay, năm qua và nhất là năm nữa hiện ra rõ rệt.

Có những gì bao quanh trên bàn vô cùng. Dưới tia nắng hề gay gắt vội và dạp xe tới thư viện học tới chiều tối mới mới về. Cũng bù học [illegible] [illegible] [illegible]

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

Nghỉ hè !

Các nhà giáo trường tư khi khóc
Đôi tháng hè nghỉ đợi không lương.
Cộng thêm một tháng thất thường. (1)
Vẫn tươi rết mặt xem thường phủ gia.
Nhưng sự thật kẻ lo chết đó
Bao tờ kia chẳng nỡ ngồi chơi
Tiên xe làm lại cuộc đời, (2)
Mỗi niên khóa đủ ngàn sơ bạc nuôn.
Dành dụm mấy cũng tan thành khói,
Nếu hoàng toàng ít khỏi cô vên.
Nợ nần nhèo nhóc triền miên
Nghỉ hè «ép rẹp» nặm rên hẹo lềng.
Mở bảy trẻ long đong chợ cạo,
Đó mệt nhọc!, nói lào ma chơi :
« Giáo sư cũng nghỉ đông chơi,
Giáo tư mà nghỉ đề rồi đi thêm ! »
Hoa phượng nở đầy thêm ? lo lắng !
Tình lâm sao có đáng kể hoy ?
Giật nhau cái tiếng ăng thay !
Nhọ nhem, một đạn mày đay khó coi !
Xích lô muốn chạy chơi ít thăng
Đề may ra xếp hạng công nhân
Hưởng qui chế thợ ăn cần,
Cầm thông nhau, bớt đôi phần sót sa !

Xin các cấp liệu mà ổn định :
Vụ nghỉ hè toàn tính kỹ hơn
Giáo tư toàn quốc ghi ơn;
Dù no dù đói, bớt hờn tủi thân.

THẬP TAM LANG

Chú thích : (1) Thất thường, học sinh hay nghỉ trước ngày bãi trường cả nhập học mười hơn ngày trường đã ổn định.
(2) Vì sau mỗi niên khóa các tư thục xếp giờ lại, chuẩn bị niên khóa mới nên trong tháng hè giáo sư cần luôn luôn đến trường để nhận giờ hay sửa lại thời dụng biểu. Do đó thường cái đào nhau là giáo sư tư thục mỗi năm làm lại cuộc đời một lần.

Phá chuông

Nhà thiếu bằng « Coi chừng chó dữ »
Tử muốn ghi : thằng chủ rất hiền.
Ngột vì... lũ trẻ không kiêng !
Chó dữ chẳng sợ ! chủ hiền sợ chi ?

Ngày mây lượt, chúng đi qua, lại
Bấm chuông chơi, bao hợi cả nhà
Chạy ùa mà cửa, xem qua...
Thì không thấy một bóng ma ngoài rào :

Và như thế, trời bao ngày tháng !
Tộp cho mình phải ráng... dằn tâm !
Đôi khi tức, cũng lăm bầm :
— Thật là... trêu đánh thánh đâm lỗ mày !

Bà Tế Nhị thường ngày ít nói,
Bỗng một hôm xoi mói vài lời :
— Ông ơi ! đừng có than trời !
Đó là quả bảo cuộc đời của ông !

Xem ông thế... mà trông rõ dại !
Kém nước đua, đến phải ra ngoài !
Chỉ vì ông phá họ hoài !
Đứng hôn can nít hăng ngày phá ông !

☆

Bà ấy nói tuy ngăng mà đúng !
Tớ vui lòng cho chúng phá chuông !
Tuy nhiên... thiên hạ cũ luôn,
Thì cho phép tớ... buồn buồn phá chơi !

TẾ NHỊ

«Thư trung hữu nữ nhân như ngọc»

MƯỜU

Ngồi buồn tán dóc mà chơi
Đem câu thắc mắc hỏi người tình chung :
« Xưa nay hào kiệt anh hùng
Quần quanh quanh quẩn trong vòng chi chi ?

NÓI

« Thư trung hữu nữ nhân như ngọc »
Mượn câu nào tán dóc mà chơi
Kiếp trăm năm nếu chẳng vì đời
Thì nhũng kẻ đức tài đáo đáng kể ?
Xét hào kiệt từ xưa đâu thế thế !
Ngẫm anh hùng bao thuở muôn chi chi ?
Cái công danh nhắc đến đề lòm vì
Thiếu « lý tưởng » còn chi là sống ?
Vậy xin hỏi trăm giai ai học rộng ?
Trận đời này thiên hạ trong gỏ hơn ?
Nhất in đúng cô nguỡng mộm.

NG. L.

HỘP THƯ ĐÀN NGANG CUNG

BÀI NHẬN ĐƯỢC TRONG TUẦN. — • Mừng sinh nhật bạn ở Hanghong • của Tế Nhị • Kinh tăng ông Vũ Bình • của Ngô Bích • La • của L.d. Tuấn. • Bài như rồi kỳ • của Thế Guan • Hà thành •. • Vô cùng ngu • của A.M. • Mông vui day • Chúc gì đây ?• • Ngoại ngữ • • Tặt xác • của Việt Hy. • Tình bạn duyên thơ • của L.v.C. • Nhắc người thất ước • • Nhân ngày kỷ niệm • của Yên Nhiên. • Gửi cô X • của Nguyễn phúc Duyên. • Lưu xa vô tín ta • của P.L.H Kim Lý • Ngân hàng • của Ng-ta-Kim. • Thước cũng lâu • của Tiêu ngọc Liên • Ông Xã Hà chỉ làm trăng • của Phượng Xuân. • Chỉ điểm chẳng • Thơ cảm ơn • của Ngưng Sĩ. • Không sợ ngu • của Cửu Tiêu. • Gặp gỡ • • Ngán thu từ sách ghi công •. • Vườn thơm chiều • của Thập tam Lang. • Huynh đệ hướng tương... với • của Chu Tân. • Bốn phương tri kỷ • của Lưu văn An. Xin trên trong chưa ưu đãi hết.

TÌM HIỂU ĐẤT NƯỚC

Đồng bào sơn-cước Bắc Phần

định cư ở các miền trên cao nguyên

• Những nhà có sân trước vườn sau và giàn hoa thiên lý— những lồng chim, có yểng kêu « chóng về ! giải phóng ! »— Rừng hoang thành thị trấn.

Bài của VIỆT HÙNG

Trong số những triệu đồng bào di cư từ Bắc vào Nam hồi năm 1954 và 1955, có mấy vạn người là đồng bào sơn cước người Tày, Nùng, Thổ, Mán, Mèo, Lô Lô, Lá Chí, Hà Giang, Cao Bằng, Lang Sơn, Bắc Kạn, Thái Nguyên, Tuyên Quang, Hải Ninh, Lào Kay và Moncay.

Những đồng bào này hiện nay ở rải rác tại nhiều tỉnh thuộc Trung phần, Nam phần và ở cao nguyên Trung phần. Đồng bào sơn cước đi theo tự do này thuộc đủ các giống : Thái trắng, Thái đen, Thổ, Mán, Mèo, Nùng và Nhăng.

Cũng như người đồng bằng Bắc Việt, người miền núi kể trên đã ra đi với hai bàn tay trắng. Sau khi vào Saigon, họ được phân phối tới nhiều địa điểm định cư để canh tác, trồng trọt chăn nuôi, đánh cá và làm tiểu công nghệ, phù hợp với sở thích và khả năng chuyên môn của họ : Người Nùng định cư một phần ở sông La Ngà và Sông Mao để đánh cá, làm ruộng, trong khi đó người Thái, người Thổ, người Mán người Mèo, người Nhăng được cấp đất đai ở vùng Cao Nguyên để canh tác và chăn nuôi.

Tại Bảo Mộc Thuột tới Pleiku và Kontum, chỗ nào cũng có đồng bào sơn cước Bắc phần và nhà nào cũng có sân trước vườn sau. Đêm đêm chú ý là ở cửa các nhà kể trên thường có 1 giàn hoa thiên lý đưa tay, văn khói hoặc hăng leo để làm cảnh mà ở dưới giàn cây đó khi có 1 lồng chim yểng hoặc sáo được đồng bào đay cho biết nói những câu như nhắc người trong nhà khôi quên quê hương và đừng tạo nhàng nhiệm vụ cứu quốc và kiến quốc đại ý như yểng hoặc sáo nói thầy người đi qua thì lại nói : « Lao xao Chapa » hoặc « chóng về » « giải phóng ». Ở cách Dalat 32 cây số về hướng tây nam cũng có chừng một vạn đồng bào sơn cước Bắc phần đến cư tại đai xã Tùng ngiêu từ mùa 1955. Trong số người đi cư này có ngót 4.000 đồng bào Thổ sống về nông nghiệp, bên cạnh các đồng bào Thái, Nùng và Nhăng. Đại xã này khi xưa chỉ là một khu rừng hoang vu mà ngày nay sau 8 năm khai thác do bàn tay đa năng của lớp người đi tìm tự do đã trở thành một thị trấn trù phú nhất trong tỉnh Tuyên đức. Xét 3 cây số chiều dài từ Liên khương đến Phú hiền, trên quốc lộ 20, với 7 cây số chiều sâu. Đại xã Tùng ngiêu có mấy ngàn nóc nhà hướng ra đường nhựa, các cửa hàng tạp hóa lắc tiểu công nghệ thu đục khơi, trong nói đại phố chính mấy ngày một tấp nham. Đại xã Tùng nghĩa đang vương mình tiến triển theo giòng thời gian và trăn đầy nhựa sống với hàng ngàn ruộng cấy lúa, trồng khoai, gieo bắp và rắc đậu.

Tuy với hiện tại no lành và ấm cúng dưới mái gia đình thân yêu của họ, đồng bào Thổ cũng như Thái, Mán, Mèo, Nùng và Nhăng không lúc nào quên được quê xa ở miền Bắc Việt có những ngày nắng mưa đã mà họ vẫn hài nẫm, đêm nằm những giòng suối đương đang đã cung cấp phương tiện vận chuyển cùng như nước trong giết vại ngà chăm.

Bây nhiêu hình ảnh sự cũng đủ làm cho họ ngậm ngùi thân thế hàng gió, không nói không cười mà chỉ biết tỏa hồi theo làn khói thuốc lào qua cái điếu cây dài tới đầu gối, trên gì lần khói ấy đưa chút nhớ thương của họ về tới rành cũ nhà xa nhất là mỗi khi đồng qua xứ miền Bắc Việt có những ngày nắm

NÓI HAY ĐỪNG

TRẢ LỜI ÔNG MINH ĐẠO

Đáng lẽ ra tôi không nên viết bài phúc đáp ông Minh Đạo bài lẻ bức thư của ông đăng trên mục này của 2 số báo Tự Do ngày 3 và 4 tháng 4-63 vừa rồi là gần cho ông Phạm việt Tuyển, giám đốc báo Tự Do Hiếu Chân tất cũng không hiểu sao ông Minh Đạo lại phải gửi bài phản bác tôi cho ông Giám đốc ? Tôi là kẻ đối thoại chính với ông mà sao ông lại không viết thẳng cho tôi ? Hoặc giả Minh Đạo tiên sinh sợ tôi đem tiếng nói của ông đi chăng ? Nhưng từ xưa tới nay nhất báo Tự Do nói chung và mục Nói Hay Đừng nay nói riêng có bao giờ không đăng lên những luận điệu người ta đã kích, phản bác mình bao giờ đâu ! Trước đây mấy năm đã nhiều lần tôi những từ bao nhà nhưng tờ Tự Do mà đã kích lẫn lộn hẳn sang khuynh hướng bài nhọ ra cho : ấy thế mà Tự Do vẫn đăng lại cho đặng mình rõ những bài đả kích đó.

Sở dĩ lâm như vậy là vì chúng tôi tin ở sự nhận định, phê phán sáng suốt của công luận. Thế mà nay ông Minh Đạo lại phải viện đến Phạm giám đốc tức là ông đã không tin ở sự thẳng thắn và tự cao kẻ phê trách mục này chăng ? Hoặc giả ông đã muốn tỏ ra có ân ít trái tự theo tính thân cự Không bằng cách không thèm nói chuyện với một "kẻ gia quản" là Hiếu Chân mà nói thẳng với người giám đốc chăng ? Nếu quả thực như thế thì Minh Đạo tiên sinh đã quên mất câu « quân tử bất sĩ hạ vấn » trong Luận Ngữ rồi đó ? Hướng hồ đây không có chuyện « hạ vấn » của bậc quân tử mà chỉ có sự « chỉ giáo » của một kẻ tiểu Nho đối với phường hậu học.

Nhưng dù sao thì trong nội dung toàn bài, Minh Đạo tiên sinh đã nói với Hiếu Chân tất, vậy tôi thấy cần trả lời tiên sinh về mấy điểm chính mà tiên sinh đã giải thích:

1) Về chức chưởng của Lý Quy Niên, ông Minh Đạo cẩn cho rằng Lý Quy Niên là trưởng nhạc phủ: ông viện dẫn sách Việt Nam ca trù phân khảo của ông Đỗ trọng Huề (cử nhân văn chương). Nhưng cái nhân hiệu « cử nhân văn chương » mà tiên sinh nêu ra để ủng không làm kẻ hèn nay hết thắc mắc cho nên Hiếu Chân tôi muốn biết xem Đỗ cử nhân đã cẩn cứ vào đâu mà bảo họ Lý làm chức trưởng nhạc phủ ? Tôi vẫn không quen với cái học phong « Thi cán, Tử viết » cho nên tiên sinh cũng nên trông lượng cái cái ở điểm này. Trong cả cuốn Giáo Phường Ký tôi không hề thấy nhắc đến danh hiệu trưởng nhạc phủ trong đó. Đường, Hơn thế bắt đầu từ thời Trung Đường, nhạc phủ không còn là danh từ dùng để chỉ một quan thư nữa ; nó là tên một môn ca ứu theo nhạc điệu và đã có sự phân biệt thành hai thứ : cổ nhạc phủ và tân nhạc phủ.

2) Về Thanh Bình Điệu, tiên sinh cẩn bảo thủ ý kiến mà cho rằng : « Trang Lý Bạch thi tuyển của Hồ văn Đực xuất bản năm 1954 ở Hương Cảng trang 195 có ghi rõ « THANH BÌNH ĐIỆU TỪ TÂM THỦ » và có chú thích là Lý Bạch đặng THANH BÌNH NHẠC TỪ, TÂM CHƯƠNG. Do đó tôi hiểu rằng 3 bài của Lý Bạch làm là có nhan đề chứ không phải không có tên và tôi hiểu theo ý nghĩ rằng điệu Thanh Bình do Lý Bạch làm ra trong đời Đường Huyền Tôn.

Minh Đạo tiên sinh lại viết :

... Ông Hiếu Chân cho là điệu hát Thanh Bình có từ đời Chiến Quốc, chứ không phải có từ Đường Huyền Tôn. Riêng phần tôi không đàm viết lào vì chính 3 bài thơ của Lý Bạch như trên đã nói có nhan đề rõ là « Thanh BìnhĐiệu từ tam thủ »... Ta thiên nghĩ rằng tôi nói Lý Bạch làm ra bài hát, Thanh Bình cũng không phải là phi lý, tôi chỉ cảm thấy rằng ông Hiếu Chân un ở mọt sách Minh Đạo tôi tin ở một sách ; gặp trường hợp nây không biết có nên nói « tin tin thư bất nhu vô thư chăng ?

Thật tình tôi không dám bảo ông Minh Đạo viết dối. Và trong câu chuyện nây không thể có thái độ hoài nghi bằng cách nêu ra câu « tân tin thư bất như vô thư » được, bởi lẽ cẩn để mà ông Minh Đạo nêu ra trên tạo chi Minh Tân là một cẩn để khảo cứu : khảo cứu để một sự kiện văn học xảy ra tại Trung Quốc cách đây hơn ngàn năm.

Vậy nếu không tin vào sách thì tin vào cái gì ? Có điều cẩn là trong hàng đồng thư tịch còn để lại cũng có những sự ghi chép đăng tin cũng có những sự không đăng tin, chúng ta phải đem óc phán đoán ra mà sơ sàng, chọn lọc.

Riêng về Thanh Bình Điệu, sách Thông Điển có ghi như sau: « Trong những điệu nhạc của nhà Chu còn để lại Thanh Điệu và Bình Điệu (Chu phòng trung nhạc chi phong, hữu Thanh điệu, Bình điệu) *sách « Bích kê man chí » chép truyện Lý Bạch làm ra ba bài thơ để hát theo điệu ThanhBình để lên Đường Minh Hoàng nguyên văn như sau :*

Minh Hoàng tuyên Lý Bạch tiến Thanh Bình Điệu, nài thị lệnh Bạch ư « Thanh Bình Điệu » chế từ, cái cổ nhạc thủ thanh luật cao hạ hợp vi tam điệu viết : *thanh điệu, bình điệu, trắc điệu.* Minh Hoàng chỉ lệnh tựu trạch thượng lưỡng điệu».

Nghĩa là : Minh Hoàng bảo Lý Bạch đặng Thanh Bình Điệu, tức là ra lệnh cho Bạch làm từ khúc theo Thanh Bình Điệu. Do chính là một điệu lấy trong cổ nhạc, luật âm thanh cao hạ hợp làm ba điệu gọi là thanh điệu, bình điệu và trắc điệu nhưng Minh Hoàng chỉ truyền cho (Lý Bạch) chọn hai điệu trên mà làm ra bài từ.

Chúng tôi ghi trên đây chứng tỏ rằng điệu Thanh Bình không « do Lý Bạch làm ra trong đời Đường Huyền Tôn » như Minh Đạo tiên sinh đã nói đoạn.

(Mai tiếp)

HIẾU CHÂN

XUỐNG QUẬN theo đoàn công tác...

(Tiếp theo trang 4)

Dân vệ hoặc Thanh niên Công hòa đều là những con người chịu đựng được nhiều gian lao khổ cực. Là những phần tử có cơ sở lao xứng đáng Nữ.kháng phải có đầy đủ niềm nghị như những người sống ở thành thị ấy ; ở đây giường được làm bằng thân cau sẽ tùng mảnh, phải nằm dưới hầm để tránh đạn của đối phương từ dưới bắn lên, những đêm mưa gió bão bùn lầy, đầy muỗi. Sống như thế song tinh thần chiến đấu của bình sĩ trong đồn đã nhiều lần làm cho chúng tôi ngạc nhiên. Mỗi hôm có một bình sĩ bảo với chúng tôi « Cả gian lao mới rèn luyện được tinh thần chiến đấu anh ạ ! và như thế mới xứng đáng một chiến sĩ Cộng Hòa ». Câu nói ấy thật hàm súc nhiều ý nghĩa.

Những biểu chiến trên quang mây tanh, dưng trên đồi nhìn xuống, lòng mạc bao quanh, những hàng cau thẳng tắp trông như một bức tranh kiệt tác. Tạo hóa thật khéo sắp đặt. Một khung cảnh thanh bình thịnh vượng hiện ra trước mắt chúng tôi. Ước gì đừng có chiến tranh, Việt cộng đừng phá hoại đề nhân dân sống tự do trong cảnh đoàn viên. Bao vẻ liệu mình đất thân yêu của mình, làm chủ thừa vườn đầm ngông.

(Còn tiếp)

HUYẾT...

Ra bạch đai, cùng đầu cuu, cùng tử cung, ngừa cua mạh, đau gáy ; chẳng đau bụng dưng thuốc

BẠCH ĐỚI HOÀN THỤY LÂM

là thuốc gia truyền

Phòi: Yếu hay khạc nhổ, đàm nhớt, cho thở nhọc hồi hộp, yếu ớm, chỉ ngủ kém ăn tự nhiên sút cân, đau lưng, ưa mệt

uống

BỔ PHẾ LINH ĐƠN Loại A THỤY LÂM

Có bán tại : THỤY LÂM 191 Gia Long Saigon, 131 Võ đi Nguy Phú Nhuận, 110bis Khổng Tử Chợ lớn, 28 Phan đi Phùng Long xuyên, Đông Hòa, 119 Lý thường Kiệt Phan Thiết, 72 Nguyễn Huệ Mỹtho, Vạn sanh Đường, 7 Hùng Vương Đà nẵng, Ngọc Hiền Rạch giá, Nhà sách Phát Hưng Sadec.

K.N. số 206-207 ngày 31-7-62

PHILLIPS
MILK OF MAGNESIA
THUỐC VIÊN
Chữa khỏi ngay
CHỨNG Ợ CHUA
MỌI NHÀNG MẠU CHỨNG

PHÒNG XEM MẠCH TRỊ BỆNH
Nhà thuốc VŨ-DUY-THIỆN
hành nghề từ năm 1924 tại Hà Nội.
Chuyên chữa Đàn ông. Thận hư can hoả vượng Đàn bà khí hư và huyết kém. Muốn sinh dễ.
Có bán các thứ thuốc Bổ thận, Cố tinh, Điều kinh.
Thư và ngân phiếu đề VŨ DUY THIỆN 612/1/68 Phan đình Phùng - Đường Bàn cờ Saigon. Chưa Kỷ Viên thăng vào gần trường học Lam Sơn.
Giờ làm việc từ 7 giờ sáng, đến 6 giờ chiều. Chủ nhật không nghỉ.
Kiểm nhận B.Y.T. N° 458 ngày 18-10-62.

ĐỂ THỰC HIỆN DÂN CHỦ PHÁP TRỊ

Thử đặt lại vấn đề trừng phạt
HỐI LỘ và THÂM LẠM CÔNG QUỸ

Tham luận của HÀ MINH LÝ, Nhà luật học

(Tiếp theo trang nhất)

Ngày 21-11-1961 Quốc hội đã biểu quyết và chấp thuận quyết nghị trừng trị gian thương lũng đoạn kinh tế quốc gia và thanh khiết guồng máy chánh quyền.

Nội dung quyết nghị đó như sau :

«Yêu cầu Chánh phủ :

1) Thiết lập các ủy ban thanh trừng trung ương và địa phương với thành phần quân dân chính và cố tuyển thệ, có đủ thẩm quyền thanh tra khẩm xét chái vấn trong khu vực công cộng như trong khu vực tư để truy diệt nạn đầu cơ, hối lộ và thâm lạm công quỹ quốc gia.

2) Chiếu phép luật thẳng tay trừng trị mạu lẹ với hình phạt tối đa gian thương gian đồng tôn cùng mọi kẻ âm mưu lũng đoạn kinh tế quốc gia ».

Nói đến ba nạn đầu cơ, hối lộ, tham nhũng quốc dân ai mà chả mong tiêu diệt. Có tận diệt được thì đời sống dân để dàng hơn, sung sướng hơn, phần đóng góp của dân cũng được nhẹ bớt.

Tận diệt bằng cách nào thì Quốc hội đề nghị thành lập những ủy ban thanh trừng, xét xử mau lẹ, và trừng trị bằng những hình phạt tối đa.

Nhân xét chung về quyết nghị nói trên thì phải nói rằng việc truy diệt nạn đầu cơ, hối lộ, và thâm lạm công quỹ là cấp thời, và các nạn đó trầm trọng. Có cấp thời và trầm trọng thì Quốc hội mới đặc biệt lưu ý và mới có quyết nghị yêu cầu chánh phủ áp dụng những biện pháp thanh trừng gắt gao và những hình phạt tối đa. Lời phát biểu của các dân biểu tại Quốc hội khi thảo luận về quyết nghị nói trên cũng xác nhận tính trang trầm trọng đó.

Từ xưa luật pháp vẫn qui định và trừng trị những đầu cơ, hối lộ và thâm lạm công quỹ và đặc biệt nhất từ 1954 đến nay những hình phạt áp dụng cho những tội do đã tăng lên gấp bội.

Đối với những kẻ phạm tội nhận hối lộ hay đưa hối lộ, trước kia các điều khoản của bộ Hình luật canh cải điều mức tối đa là năm năm tù. Sau có Dụ 18 ngày 28-7-1954 ức là 15 ngày sau khi Tổng thống và nước chập chánh phát tới hai mươi năm khổ sai kể đưa hay nhận hối lộ: Từ một tội tiểu hình, việc đưa nhận hối lộ đã trở thành một tội đại hình. Dụ 18 còn trừng trị cả lớn hơn nữa đưa hay nhận hối lộ nghĩa là việc đưa hối lộ không cần phải thành tựu hay đã thực hiện kẻ hứa sẽ đưa hối lộ hay người chấp nhận lời hứa sẽ đề công bị coi như đã phạm tội đưa hay nhận hối lộ rồi.

Bộ Hình luật canh cải trước kia phạt kẻ thâm lạm công quỹ đến mức tối đa là hai mươi năm khổ sai, sau luật 9/49 ngày 18-4-1959 tăng hình phạt khổ sai thành tử hình nếu số tiền biển thủ vượt hai triệu đồng.

Vã tội lũng đoạn nền kinh tế quốc gia trước kia có điều 419 bộ hình luật canh cải đề hình phạt tù năm năm, sau đó dụ 61 ngày 3-10-1955 phạt tử hình những kẻ phạm tội đó, rồi luật 10/59 ngày 6-5-1959 lại trao cho tòa án quân sự đặc biệt thẩm quyền xét xử những tội lũng đoạn nền kinh tế và tài chánh quốc gia.

Người ta đã thấy hình phạt tăng lên rất nhiều. Từ hình phạt vài năm tù kể phạm tội có thể bị tử hình khổ sai. Và những tử hình hay khổ sai là những hình phạt nặng nhất không còn có gì có thể nặng hơn nữa.

Người ta vẫn nhớ những vụ huyền Thoạg mà hình phạt tử hình đã được áp dụng, những vụ Ung bao Toàn bay Trần quốc Dung mà các chánh phạm đã bị phạt khổ sai... rồi cho bao nhiêu những vụ khác nữa mà các tòa án đã xét xử...

Những luật lệ nói trên đã được ban hành từ nhiều năm rồi và không biết bao nhiêu lần hình phạt tối đa hay nghiêm khắc đã được áp dụng mà những vụ hối lộ, đầu cơ hay thâm lạm công quỹ vẫn còn và còn trầm trọng hơn nữa.

Thì đã có sẵn đặt vấn đề hiệu lực của những hình phạt tử hình hay khổ sai không ? Đã có sẵn đặt vấn đề hiệu lực của những hình phạt mức tối đa không ?

Một trong những tác dụng chánh yếu của hình phạt là làm cho những người khác trông vào kẻ có tội mà sợ, sợ để không làm bậy như những kẻ đó, thì hình phạt với ý nghĩa đó, đã có tính chất xây dựng : xây dựng cho xã hội khỏi cho những kẻ làm điều phạm pháp. Nhà làm luật khi qui định hình phạt chắc cũng phải nghĩ như vậy.

Nếu hình phạt chỉ có một tác dụng duy nhất là trừng trị, cá nhân kẻ có tội, thì ý nghĩa của nó quả ít, không có gì đáng chú ý. Việc cải huấn những người phạm tội, gột rửa dần óc hư đốn cho họ đi vào con đường nhân lý, chẳng nhưng cũng chỉ là lợi cho một cá nhân trong xã hội.

Cho nên ảnh hưởng xã hội của hình phạt, tác dụng xây dựng xã hội của nó mới là quan trọng. Đặc biệt là hình phạt tử hình. Nếu chỉ là khai trừ vĩnh viễn một khẩn tử nguy hiểm cho xã hội thì tử hình không còn có nghĩa của nó và phải được bãi bỏ từ lâu rồi, vì chỉ biết bao nhiêu biện pháp khác nên mang thì hành cũng đạt tới mục đích để ly như tù chung thân, chung thân đi đày... những biện pháp này cũng khai trừ vĩnh viễn cho xã hội phần tử nguy hiểm ấy. Ý nghĩa chánh yếu của hình phạt tử hình vẫn là xây dựng xã hội, cho người khác trông vào đó mà sợ, không làm những điều phạm pháp mà kẻ ở tội đã làm.

Tác dụng chánh yếu của hình phạt đã là xây dựng xã hội, thì chắc chắn phải đặt ra là tác dụng đó có hiệu lực xây dựng không và nếu có, hiệu lực đó có đạt tới mục đề mong muốn không?

Thế cho nên một vấn đề cần phải xét tới khi nói đến việc truy diệt nạn đầu cơ hối lộ và thâm lạm công quỹ là việc áp dụng những hình phạt tối đa, từ hình và khổ sai mà luật pháp đã qui định hiện có để để truy diệt những nạn đó không.

Muốn truy diệt thật là triệt để, điều không thể có được. Từ bao nhiêu thế kỷ nay, trên thế giới, kẻ giết người phải đền mạng sao vẫn còn những kẻ giết người. Hãy nói là giảm bớt chẳng đứng v.v.. đạt được mục đích đó cũng quý lắm.

Nói chung thì hình phạt mà tuật phép dự liệu cũng có hiệu lực là làm cho nhiều kẻ có mạnh tâm làm bậy phải thôi tới. Nhưng nếu nạn đầu cơ, thâm lạm công quỹ và hối lộ vẫn còn và còn nhiều thì hình phạt ít ra trong phạm vi này. Mà hình phạt dự liệu đã ở mức độ cao nhất rồi không thể có những hình phạt nào nặng hơn nữa, thì muốn chặn đứng nạn đầu cơ, hối lộ hay thâm lạm công quỹ phải đi tìm những biện pháp khác, thác hơn là hình phạt.

Những biện pháp đó có nhiều lắm : nào là kiểm soát thường xuyên, nào là qui định trách nhiệm của những cấp chỉ huy, nào là giáo dục v.v... Những biện pháp đó nó còn có tính cách xây dựng hơn vì nó ngăn chặn không cho sự phạm pháp xảy ra, còn hình phạt chỉ được áp dụng sau khi sự phạm pháp xảy ra rồi.

Hiệu hết những vụ hối lộ, thâm lạm công quỹ hay lũng đoạn kinh tế xảy ra là do lòng tham thúc đẩy, lòng tham vô đáy của những người chỉ nghĩ đến cá nhân mình, gia đình mình, sao cho có nhiều lắm xe hơi, sao cho có tiền ngân bạc triệu để ăn sung mặc sướng sao cho thỏa mãn thú tính cầu ai chết mặc bay.

Đành rằng nhưng lại sao vậy ?

Cũng đành rằng họ là những con người ích kỷ vụ lợi. Vậy thì phải nhận rằng họ đã không được giáo dục hay không hấp thụ được sự giáo dục làm cho chức vụ của nước, người công chức là công bộc phục vụ nhân dân hay quốc gia và dân tộc là triền hết.

Không ai chối cãi rằng người ta vẫn luôn luôn nhắc nhở đến những điều đó, người ta vẫn nói rằng công chức không được ăn hối lộ, không được thâm lạm công quỹ, nhưng nạn đó vẫn còn thì lại phải nhận rằng sự giáo dục đó chưa được đầy đủ hay sự giáo dục đó không được công hiệu.

Nếu sự giáo dục chưa được đầy đủ thì còn để.

Nếu nhận rằng sự giáo dục đó không công hiệu thì thật là một việc khó vì phải xét lại các nguyên tắc cùng phương pháp giáo dục và cả đến tâm lý kể được giáo dục.

Đối với kẻ được giáo dục một trong những yếu tố chánh yếu để sự giáo dục kỹ được công hiệu là sự tin tưởng :

Tin tưởng rằng lòng vì tha tinh ngày thắng, sự trung trực của mình đóng góp rất nhiều cho việc xây dựng xã hội, đóng góp rất nhiều cho cuộc đấu tranh của dân tộc.

Tin tưởng rằng chung quanh mình mọi người đều vì dân vì nước, mọi hành động đều vì thà không vụ lợi cá nhân, mang sinh mạng và gia đình đính liền với sự thành bại của cuộc đấu tranh của dân tộc, và mọi sự tham lam hay ích kỷ là hành vi xét bước tiến của dân tộc.

Tin tưởng rằng cuộc đấu tranh phải thắng vì lập trường và đường lối đấu tranh hợp tình, hợp lý, hợp cảnh sáng suốt và minh bạch.

Tin tưởng rằng rồi đây cuộc đấu tranh thắng lợi xã hội ta đẹp, đời sống ta no đủ, gia đình ta sung túc, con cái ta tiến bộ v.v...

Cái khó là gây được sự tin tưởng đó.

Cho nên phải đặt lại vấn đề.

HÀ MINH LÝ

VAI SÚNG TAY CÀY

(Kỳ 37) Phong sự của VŨ-BÌNH

Tuy nhiên...

Như thế là biên bản đã ghi những Hương ước của lớp đã định cho các gia đình có người thoát ly thì trong 3 tháng gia đình có người tập kết thì trong 6 tháng phải kêu gọi người nhà trở về. Nếu không được thì gia đình đó sẽ bị đuổi ra khỏi ấp.

Nhưng cho trường hợp «tuy nhiên» :

Sau khi biên bản ghi điều trên rồi thì cần bộ hướng dẫn nói tiếp :

— Tuy nhiên, các đồng bào cần hiểu rằng : những điều mà chúng ta vừa ghi đề không phải tuyệt đối thì hành như vậy đâu. Chúng ta hết sức khoan hồng. Chúng ta luôn luôn đi theo đường lối « thăm bạn bớt thù » và bao giờ cũng hết sức khoan hồng độ lượng chớ đâu có độc tài đã man như bọn Việt cộng vô thần, độc ác luôn lên tươcách đề đầu bóp cổ người dân.

Phải thế không ?

— Dạ phải !

Sau tiếng dạ phải của xã đó và tiếp theo là sự im lặng, ông cán bộ hướng dẫn nói tiếp :

— Chúng ta lại cho bình đông hơn thế nữa chớ không quá máy móc. Có nhiều khi, nơi ấy không có Việt Cộng hoạt động vậy, nếu bọ có gắng lập công thì bọ sẽ được ân huệ như thế nay : Nếu bọ không kêu gọi được con em hy về mà bọ lại tính mò bắt được đồng chí của con em bọ mà nộp cho chánh phủ quốc gia, hoặc giả là bắt rồng, hoặc giả là giết chết, hoặc giả là đánh cho tàn tạ... thì cũng vậy, bọ cũng được ân huệ. Nếu như gia đình có «thoát ly» mà bắt, bắn, đâm, chém, chỉ bắt được đồng chí của con em họ thì thay vì 3 tháng chẳng ta đuổi bọ ra khỏi ấp, thì bọ lại được hưởng ân huệ là gia hạn đến 6 tháng nữa bị đuổi khỏi ấp.»

Đó là những tình tiết mà cán bộ cộng được như vậy bọ cũng được hưởng trường hợp khoan hồng của chánh phủ là thay vì 6 tháng bị đuổi, bọ sẽ được gia hạn 8 tháng không chừng. Xem đó thì đồng bào thấy rõ rằng chánh phủ ta hết sức khoan hồng độ lượng chớ đâu có độc tài đã man như bọn Việt cộng vô thần, độc ác luôn lên tươcách đề đầu bóp cổ người dân.

Phải thế không ?

— Dạ phải !

Sau tiếng dạ phải của xã đó và tiếp theo là sự im lặng, ông cán bộ hướng dẫn nói tiếp :

— Chúng ta lại cho bình đông hơn thế nữa chớ không quá máy móc. Có nhiều khi, nơi ấy không có Việt Cộng hoạt động vậy, nếu bọ có gắng lập công thì bọ sẽ được ân huệ như thế nay : Nếu bọ không kêu gọi được con em hy về mà bọ lại tính mò bắt

Vừa rút bao thuốc lá, Tùng vừa gật gù :

— Chí lý, chí lý ! Mời ông hút thuốc.

Đại nhìn bao thuốc trong tay anh rồi nói :

— Cám ơn. Tôi không hút thuốc thơm.

Anh ta rút trong túi ra một gói thuốc rồi với một xấp giấy mỏng và tự vẽ lấy một điếu. Trong khi đó, Phúc ngồi một người công an nhắc qua địa lôi ra khỏi thùng. Hắn lại đi lật lại xem xét mọi góc cạnh rồi gật gù :

— Được ! Không sao.

Đoàn hắn nói với Tùng :

— Anh dịnh đặt chỗ nào thì bảo để em còn lấp ngói chứ

— Đề tôi hỏi ý kiến nhà chuyên môn đã.

Anh quay sang với Đại :

— Điều này thì chắc hẳn ông biết. Kiểu cầu này chỗ nào yếu nhất ? Ông chỉ cho tôi chỗ ấy để tôi đặt thùng thuốc nổ vào.

Viên cán sự chuyên môn nhổn vai :

— Thú thật với ông kiểu cầu này tôi chỉ thấy ở đây là một. Tôi ở nơi khác mới đến vì đây từ sau ngày tái chiếm nên không được xem hồ sơ, không biết cầu xây từ bao giờ tu bổ thế nào.

— Tại ngài trắng ông là nhà chuyên môn, ông chỉ nhìn qua cũng biết nó là loại cầu nào chứ ?

(Mai tiếp)

SỐ 1.166

Anh ta nhe răng cười :

— Bảo cáo, hiểu. Thế là cho anh em đi «la mét» ban đêm. Như vậy cũng nên để anh em độ cuống cẳng. Đồng chí Tiểu đoàn con chi thì gì cho em nữa không ạ ?

Tùng ngoảnh nhìn cái cầu rồi nói :

— Còn hai điều tôi cần dặn thêm. Một là đồng chí nên cho thêm một tổ tuần sát sang bên kia cầu ; đề liền nào gần nhất để trước bắt tiền lạc vào tổ đã có ở bên kia, sau là để đón đại quân ở bờ sông. Hai là sau này anh em có ai thắc mắc gì về chuyện ở bờ sông. Hai là sau này anh em có ai thắc mắc gì về chuyện ở đó là mà « đêm nay thì đồng chí gui giải thích rằng đêm nay ở đường số 5 người ta đang dân trận lớn nên trong nây phải tích cực tuần phòng để bảo vệ tài sản và tính mạng đồng bào

— Em hiểu.

Tùng đặt tay lên vai anh ta, bóp khẽ và thân mật nói :

— Bây giờ đồng chí đi. Kéo quân qua đây được được sáu giờ thì tốt quá. Sáng mai, lúc sáng tỏ đồng chí ra đây với tôi, chúng mình nói chuyện nhiều hơn.

Việc trung đội trưởng chào Tùng rồi tức tốc cùng đội viên tùy tùng dẫn sáu đàn quân cá mặt tai dây trở về xem. Tùng vừa tiến tới chỗ mấy người cán bộ thì người thợ chữa xe đạp đã xun xoe nói.

— Bẩm thưa đây là ông lực lộ...

Nói đến đây hắn ngoảnh nhìn người đội mũ đỏ rồi lại nhìn anh. Vẫn đứng yên chỗ hai tay chắp sau lưng người kia nhìn anh và khẽ gật đầu một cái đề xác nhận câu nói của Lợi.

Rồi hăng là anh ta không có cảm tình với „Tùng. Mặc dầu vậy, anh vẫn tiến tới :

Thưa ông Đại ?

— Phải, chính tôi đây.

— Cũng ông Lý ban tinh, tôi được cho biết là ông đang có mặt ở đây.

— Phải, nhưng tôi không thể làm gì giúp các ông được.

— Chúng em đã được chỉ thị là đến đây để bảo vệ cấp trên

— Vậy tôi vụ lòng để các đồng chí làm nhiệm vụ.

Anh bước tới bên hai cái thùng. Một rơm phủ trên mặt thùng đã được bốc ra, nếm bón trên mặt đường. Một bên thùng có một cái thùng kém giống như thùng đựng đạn nhưng nhỏ và ngắn hơn. Phúc ngừng lên nói :

— Nó đây ! Cứ như thế lắp ngòi vào rồi cho nổ.

Tùng ngẩm nghĩa qua địa lôi. Anh không ngờ nó giản dị đến thế. Nó chỉ là một khối thuốc nổ nhồi trong một cái thùng kém nhỏ gần kín, hai mặt có ống sắt và một mặt có một cái nút. Anh đoán rằng nút đó là chỗ để lắp ngòi nổ. Đưa mắt tìm người cán bộ chuyên môn, anh thấy Đại đứng ngay sau lưng mình, vẻ mặt khinh khinh. Anh hỏi Phúc :

— Chú định đặt vào đâu rồi cho nổ ?

Hắn đứng dậy, mỏi to mắt nhìn anh. Rồi hắn nói.

— Ở hay I em đã nói là anh chỉ đâu em đánh dấu mà.

Anh chỉ cái cầu :

— Đây, chú đánh cái cầu ấy cho tôi xem.

— Phúc nhìn theo hướng anh chỉ. Hắn gật tai :

— Chẳng lẽ cứ để trên mặt cầu rồi cho nổ bừa đi ấy à ?

Tùng quay sang hỏi Đại :

— Ông nghĩ sao ?

— Tôi không có ý kiến.

Anh khẽ cau mày. Đại tránh cặp mắt của anh và hỏi thêm :

— Tôi chỉ biết vậy. Không biết phá.

KHÓI SÔNG

Truyện dài của LÝ - THẮNG

Xuân hai tay. Đại nói tiếp :

— Tôi chỉ có một mình, người ta bảo tôi đến đây với hai bàn tay không.

Tùng mỉm cười. Có lẽ anh ta muốn tự chối trước mọi trách nhiệm. Nhìn thẳng vào mắt anh ta, Tùng nói :

— Tôi cũng thế có công tác đóc nhất là đến đây để xem thôi. Cơ quan chế tạo vũ khí muốn thử mọi thuốc nổ mới và lại muốn nhân viên thử ấy đánh đổ cái cầu nây.

Đưa tay chỉ Phúc, lúc ấy đang gỡ những cuộn dây điện có bọc vải nhựa mầu đen ra khỏi một bên thùng, anh nói tiếp :

— Kia mới là người cán bộ chuyên môn có nhiệm vụ thử loại thuốc nổ mới ấy.

— Phải, cầu ấy vừa cho tôi biết rằng cầu ấy đến đây cho nổ địa lôi để phá cầu.

Anh dịnh bước về phía Phúc, nhưng người thợ chữa xe đạp lại chắn lối anh để giới thiệu nốt hai người còn lại :

— Bảo cáo với cấp trên, đây là hai đồng chí công an.

Hai người nây mặc quần áo ka vi như dân cầy. Cả hai cùng chắp tay trước bụng và cùng lễ phép cúi chào. Anh bước về phía họ.

— Chào các đồng chí.

Một người nói nhỏ với anh :

— Chúng em được bảo cáo là có cấp trên về nên vội ra đây để lo việc bảo vệ.

— Cám ơn các đồng chí. Nhưng nếu các đồng chí có công tác khác cần hơn thì cứ để chúng tôi lo lấy việc tự vệ của được.

Giấy phép Bộ Quốc Gia Giáo Dục số 2531 KTHV/KHT/M
Tư-Thục Kế-Toán Bửu-Đăng
154A Đại lộ Hùng Vương — Saigon
Chỉ chuyên chế dạy ! nên Kế Toán, Hiệu trưởng : C.S. Bửu Đăng đích thân chỉ dẫn suốt khóa học 4 tháng. Học viên được bảo đảm vững viền và kỹ thuật chuyên môn.
2 Lớp mới | Học sáng 14-3-1963 | Học tối 14-3-1963
Bản trường có mở phòng riêng nhận giữ nhà xét xuất hay phép cho các doanh thương, các Công Ty và nhận giới thiệu những Kế toán viên giỏi về đều hạnh do trường bảo đảm và chuyên môn.

THUỐC HO GÀ "HỒNG-NGUYÊN"
Trẻ em mắc bệnh Ho Gà.
Tại lại, đã một ho ra thật nhiều.
Bình minh, đêm kỳ bỗng chốc.
Tưng con rú rượi bao nhiêu lo chăm.
Hồng Nguyên thuốc ấy sẵn sàng
Trị ngay chứng bịnh rõ ràng hiệu ngay
Các hiệu thuốc Bắc đều có bán
NHÀ THUỐC HỒNG NGUYÊN

Các bạn trẻ nam nữ
ngày hôm nay cần tìm đọc
THỬ LỬA,
tập truyện ngắn đầu tay rất «sáng», rất «khác thành» của Thao Trường, một nhà văn thuộc «Đợt sóng mới» chân chính. Sách dày 145 trang, giá : 23đ.

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC :

CHÚA NHỰT 7.4.1963

Từ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. La-Hiên-Hai 18, đường Nguyễn-Tri-Tân-Bình-Phong 132, đường Tông-đốc-Phương Cholon
Nguyễn-thi-Tư 424, đường Trần-quý-Cáp Saigon
Nguyễn-quang-Huân 89 đường Trương tấn Bửu Saigon

THỨ HẠI 8-4-1963

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Phan-Khắc-Khoan 120, đường Hồng-Bàng Cholon
B.S. Phan-Quang-Đán 120, đường Hồ-Giang Saigon
Nguyễn-Trọng 5, đường Trần-văn-Thạch Cholon
Võ-Hằng 33, đường Trương-công-Định Saigon

✱ **Đại học Huế có 93 sinh viên Luật dự các kỳ thi cuối năm.** HUẾ. — Thao trường Đại học Luật khoa thuộc Viện Đại học Huế, có 93 sinh viên đã phi trên dự các kỳ thi khóa I năm 1963 tại trường này mở vào ngày 15-4 sắp tới; 68 người dự thi lấy chứng chỉ mở 15 thế hệ; 25 người chỉ lấy 1 hay 2 môn thi chứng chỉ.

Vào kỳ nhập học đầu năm học vừa rồi, tổng số sinh viên ghi tên theo học tại trường Luật khoa Huế là 270 người.

✱ **Đã bắc xong Ban Trị Sự khóm Chiến Lược Phường Nhà thờ Huyện sĩ.** — SAIGON. — Ủy ban Xây dựng Khóm chiến lược Quốc Nhi, Đã Thành, đã thiết Đại hội tổ khóm các tổ và Tổ trưởng Liên Ban Lưu Công, số 14 đường Lê văn Duyệt, đã bầu Ban Trị Sự chính thức cho Khóm chiến lược 1, Phường Nhà Thờ Huyện Sĩ. Ban Trị Sự chính thức đầu tiên của các Khóm chiến lược đã được thành lập trong Quận Nhì, Ban trị sự Khóm chiến lược 1, Phường Nhà Thờ Huyện Sĩ đã được bầu với thành phần như sau :

Trưởng Ban : Ô Bùi văn Đực, Phụ Tá Chính Trị : Ô Võ văn Minh Phụ Tá Kinh tế và Xã hội : Ô. Lê Cần, Phụ Tá An ninh và Thanh niên Ô. Trương văn Đã.

✱ **2 vụ chết cả khô được độp tất.** — BÔ THÀNH. — 11 giờ trưa 5-4, có hai chuyện mang vóng xác của thành Nhựt Dạ Ký Báo. Ngưa lên nhớp ma và lan vóng, người ta vẫn thấy gì tai hại, nên bảo tin cho đại của hồn đến nơi trợ nước hạ được ngon lửa. Cung ngày nói trên lúc 12 giờ trưa, cũng có khi chấy trong vàng thành Nhị Tỷ Quang Đông ở đường Vô di Ngụy (Phú Nhuận). Nơi xây cũng có đợc cơn hồn đến sau đó đã được ngưa lên.

✱ **Nghỉ thằng cả embon nhảy từ lầu nhà bỗ sợ chết.** — BÔ THÀNH. — Đêm 4-4 bà Hoàng nhân Ngọc bên Hàn Tử từ nơi lầu thứ nhảy xuống đất tự tử. Nạn nhân bị bể vỡ được chở vào nhà thương nhưng qua sáng ngày 5-4, thì tắt thở. Theo điều tra cho biết thì bà nhảy vào hay tin chồng có tình nhân nên con ghen nhảy lên tự tử. Nhà chức trách đang tiếp hành cuộc điều tra.

✱ **« Mỗi ly » với đào trộn xa vận tốt, cả xe lẫn người bị đưa về bót.** GIA ĐỊNH. — Đêm 5-4, nhân viên tuần tiễn trên xa lộ, thấy một chiếc xe vận tải bị hàng mang số EA-3267 đâu bên là xe lộ. Lúc đến thì nhân viên tuần tiễn xe đã xe bỏ đi đâu đây ?? Nhưng sau khi đến gần xem thì thấy 1 cặp nam nữ đang « mỗi » rượu an. Chiếc xe nói trên vì 2 người ấy bỏ đưa về bót.

✱ **Đi tắc nghẽn chỗ vì 1 bà lão bị xe gắn máy đụng chết.** — GIA ĐỊNH — Chiều 4-4, bà Ngô thị Mơ 61 tuổi, ngụ tại đường Nguyễn huỳnh Đức (Phú Nhuận) đi thăm mộ chồng nhân ngày lễ Thanh Minh ở Bắc Việt Nghĩa trang. Khi trở về ngang qua, ngã ba đường Chi Lăng và Lê văn Duyệt (nước Tân Thành Công Gia Đình), thì bị 1 thanh niên tên Nguyễn văn Phát 19 rưỡi ngụ tại số 811/12 ấp Đông Nhứt (Phú Nhuận) cầm xe gắn máy đang qua đụng bà bắt tính. Người ta lo chở bà này vào nhà thương Chợ Rẫy cứu cấp, nhưng đến 4 giờ sáng ngày 5-4, bà Mơ tắt thở trên giường bệnh vì bị vỡ sọ. Của Phát người gây ra tai nạn bị cản lưu thông vân.

✱ **Thầy khách bắt rình, tết xổ xích 18 máy đoạt 3 ngân đồng tiền thoát.** — BÔ THÀNH. — 2 giờ chiều 4-4, anh Hồ tấn Cảm 24 tuổi, làm Bưu điện, đang từ Tây Ninh đến Saigon có việc Anh Chi Hồ tấn Hiệp 18 tuổi, đang từ Tây Ninh đến Saigon có việc Anh Chi Hồ tấn Hiệp 18 máy NAA-960, tới bến xe Phan văn Hùm, vì nhà người quen ở đường Bùi Chát (nhà thờ Huyện Sĩ). Trong lúc anh Chi để xe lên lầu mà bỗng thấy 3 thanh niên xông đến xổ xích 18 máy hãm đã lưu anh xuống là mang bỏ trong phi bắt chạy.

Anh Cảm, anh Hiệp đã lấy chân bắn theo 3 tên cướp đang chạy ra đến đường, nhưng vì sợ bị 3 tên cướp quay lại bắn thì anh Cảm phải dừng lại. Anh Hiệp vẫn cố bắn theo 3 tên cướp nhưng vì súng bắn không nổi nên anh Hiệp phải bỏ súng chạy theo 3 tên cướp. Anh Cảm